Ն. 1239 1889 ՅՈՒԼԻՍ 19 ՉԱՐՇԷՆՊԷ 1306 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 3 ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱՊՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ սաթըրը ղրշ. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10ր. հս. » 3

Մէվատտը Նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ահրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայազ.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Քեաֆֆէի մէվատտա հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մ. ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կիրիտ վալի վէքեալէթինէ Թային պույրուլտուղը տիւնքի Նիւսխէմիզտէ եազըլան Եանեա վիլայէթի վալիսի Րիզա բաշա հազրէթլէրինին Եանեատան հարէքէթ էյլէտիկի վէ պու կիւն եարըն Կիրիտէ մուվասէլէթ իտէճէկի մէմուլ տըր.

⁂

Կիրիտ վալի վէքեալէթի մուավինլիկինէ Թային պույրուլան ումուրը հուգուգիյէ միւսթէշարը միւտիրի Ղալիպ պէյ հազրէթլէրիյլէ Թէֆթիշը ասքէրի գօմիսյօնը ազասընտան Ճէվատ բաշա հազրէթլէրի եագըլըղ վէճհէ Պուղէ վափօրը հիւմայունըյլա րաքիպէն վէ Կիրիտէ միւթէվէճճիհէն էվվէլքի կէճէ սաաթ 3տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր.

Նավէրանը Շահանէտէն վէ խատէմէի Շէհրիյարի պինպաշըլարընտան Շիւքրի պէյ տախի միւշարէլէյհիմա իլէ պիրլիքտէ կիթմիշ տիր.

Բրէնս Բիզմարգըն միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Նորտ Տօյչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ կազէթասը Ֆրանսա ճումհուրիյէթինտէն պահսիլէ, ճումհուրիյէթը միւշարէլէյհանըն պազը ֆէսատճըլարըն զանն իթտիկի կիպի քէնտի ամալ վէ մագսատը ասայիշ շիքէնանէլէրինէ գաթան միւսաիտ օլմայըպ, պիլաքիս մուհաֆազաքեար վէ տիւրիւսթքեար պիր հիւքիւմէթ օլտուղունը, վէ Թէտարիքեաթը ասքէրիյէսինէ կէլինճէ, ումում տէվլէթլէր սուլհըն մուհաֆազասը վէ քէնտի մէմլէքէթլէրինին միւտաֆաասը իչիւն Թէտարիքեաթա լիւզում կէօրմիւշ օլտուգլարը կիպի, Ֆրանսանըն տախի Թէտարիքեաթը սուրէթը գաթիյէտէ միւտաֆաա մագսատինէ միւպթէնի պուլունտուղունը պէյան էյլէմիշ տիր.

Մէզքիւր կազէթանըն պիրինճի տէֆա օլարագ Ֆրանսա ճումհուրիյէթինէ միւսաիտ պիր լիսան գուլլանմասը Պէրլինտէ հայրէթի մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, հէր Թարաֆտա հիւսնը Թէէսիր հասըլ էյլէմիշ տիր.

Րուսիա տէվլէթի Վաթիգան նէզտինտէ նիմ րէսմի սուրէթտէ մէմուր պուլունան Մ. Իզվօլսքիյէ Բաբանըն Րօմայը Թէրք իտէճէկինէ տաիր տէվէրան իտէն րիվայաթըն նէ մէրթէպէ սահիհ օլտուղունը միւպէյյին պիր րափօրթօ կէօնտէրմէսինի էմր էյլէմիշ տիր.

⁂

Րօմա 27 յուլիս.— Աւսթրիա վէ Ալէմանիա տէվլէթլէրինին Վաթիգան նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրլէրի տէվլէթը մէթպուալէրի նամընա Օն Իւչիւնճիւ Լէօն Բաբայա Րօմայը Թէրք իթմէմէսինի Թավսիյէ էյլէմիշլէր իսէ տէ, Թէրք իտէճէկի Թագտիրտէ, նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրլէրին էքսէրիսի Բաբայա րէֆագաթ իթմէք էմրինի ալտըգլարը իշիտիլմիշ տիր.

⁂

Աւսթրիա տէվլէթինին Մատրիտ տէքի սէֆիրի ալաֆ. յուլիսին 24ինճի կիւնիւ Սբանիա Նաիպէի հիւքիւմէթի գրալիչա Գրիսթին վէ Իսբանիա խարիճիյէ Նազըրը Մարգի Վէկա տէ Արմիյօ իլէ միւլագաթ իթմիշ, վէ րիվայէթէ կէօրէ պու միւլագաթտա Բաբանըն Սբանիայա կիթմէսի մէսէլէսի միւզաքէրէ օլունմուշ տըր.

Օտէսսատան Տէյլի Նիւզէ պէրվէճհը ատի եազըլմըշ տըր.

«Րուսիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ պիր իթթիֆագը խաֆի աղտ տէրտէսթ պուլունտուղը Օտէսա մէհաֆիլը բօլիթիգըյէսինտէ րիվայէթ օլունմագտա տըր. Պու իթթիֆագ սայէսինտէ Ֆրանսանըն Ալէմանիա վէ Իթալիա Թէճավուզըրտան գօրգմայաճաղը կիպի, 3 տէվլէթ իթթիֆագընըն Եվրօբատաքի նուֆուզընը տախի գըրաճաղը ճիհէթլէ, սուլհըն մուհաֆազասը պիր գաթ տահա Թագվիյէթ էյլէմիշ օլաճագ իմիշ.»

Ալաֆր. յուլիս 26 Թարիխլիյէ Վիէննատան ատիտէքի Թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Պուլկարիստանտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Սօֆիա շէհրինին միւտաֆաասը իչիւն պու քէրրէ տախի Լօմտան պիր խայլը Թօբ վէ միւհիմմաթը հարպիյէյի համիլ 300իւ միւթէճավիզ արապա Սօֆիայա վիւրուտ իթմիշ տիր.»

Պէլկրատտան իշար օլունտուղընա կէօրէ, գրալ Միլան տախիլիյէ Նազըրը Թարաֆընտան պիր պէյաննամէ Նէշրիյլէ քէնտիսինին պունտան պէօյլէ բօլիթիգա իշլէրիյլէ իշթիղալ իթմէյէճէյինի, վէ Պէլկրատա կէլմէսինտէն մագսատը եէկեանէ օղլու գրալ Ալէքսանտրը կէօրմէքտէն իպարէթ խուսուսունուն իլան օլունմասընը էմր իթմիշ տիր.

Վիէննատան Բարիզէ իշար օլունտուղընա կէօրէ, Աւսթրիա-Մաճառիստան հարպիյէ Նազըրը Ժէնէրալ Պաուէր իսթիֆա իթմիշ, եէրինէ Մաճառիստան միւտաֆաայի միլլիյէ Նազըրը Ժէնէրալ Ֆէյէրվարի Թային օլունաճագ իմիշ.

Ժէնէրալ Ֆէյէրվարի իմբէրաթօրըն Նաիլը Թէվէճճիհ վէ իթիմատը վէ բէք զիյատէ գայիլիյէթլի պիր զաթ օլմագլա, հարպիյէ Նէզարէթինէ Թայինինէ լիւզում կէօրիւլմէսի Վիէննատա պազը կէօնիւլ գօրգուլարը մուճիպ օլաճագ իմիշ.

Ֆրանսատա պու քէրրէ պիր Թօբ իճատ օլունմուշ տըր. Մէզքիւր Թօբ 47 Թօնիլաթօ ճէսամէթինտէ օլուպ, կիւլլէսի 400 քիլօկրամ աղըրլըղընտա տըր. Կիւլլէ Թօբըն աղզընտան չըգտըղը վագթ 90 սանթիմէթրօ գալընլըղընտա պիր տէմիր լէվհասընը տէլէպիլիյօր. Մէզքիւր Թօբըն կիւլլէսի 19000 մէթրօ մէսաֆէ գաթ իտէր իմիշ.

Ինկիլթէրատա սէրպէսթի ֆըրգասը րէիսի Մ. Կլատսթօն կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Մէճլիսը մէպուսանտա պիր մէգալէ իրատ իլէ, գրալիչա Վիգթօրիանըն հիւքիւմէթի էմնասընտա, Ինկիլթէրանըն Նաիլ օլտուղը մուհասէնաթտան պահս իթմէքլէ, իշպու մէգալէսի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ ալգըշլանմըշ տըր.

Մ. Կլատսթօնըն էվլէնմէսինին 50ինճի սէնէի տէվրիյէսի միւնասէպէթիյլէ գրալիչա Վիգթօրիա վէ վէլիահտը բրէնս տը Կալ վէ զէվճէսի բրէնսէս տը Կալ քէնտիսինէ Թէպրիքնամէլէր կէօնտէրտիքլէրի կիպի, մէմալիքը սաիրէ հիւքիւմտարան վէ րիճալը բօլիթիգըյէսի ճանիպլէրինտէն տախի Թէպրիք Թէլէկրաֆնամէլէրի կէօնտէրիլմիշ տիր.

Պէրլին վէ Րօմա շէհիրլէրի պէյնինտէ տօղրուճա իշլէմէք իւզրէ պիր սիւրաթ գաթարընըն Թէէսիսի հագգընտա, Ալէմանիա վէ Իթալիա տէվլէթլէրի արասընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթըն պու քէրրէ խիթամ պուլտուղը, վէ Պրէնէր մէվգիինտէն միւրուր իտէճէք օլան գաթարը մէզքիւրըն Պէրլինտէն Րօմայա 36 սաաթտա կիտէպիլմէսի իչիւն Թէտաբիրը լազըմէնին իթթիխազ իտիլմէքտէ օլտուղը Եվրօբա կազէթալարընտա կէօրիւլմիշ տիր.

Ինկիլթէրա գրալիչասը Վիգթօրիա հազրէթլէրինին Միւճթէմէաի Ամէրիգայա վէ Գանատայա պիր սէյահաթ իճրա իտէճէկինէ տաիր Լօնտրատա պիր րիվայէթ գուհուր իթտիկինի Բէլ Մէլ Կէզէթ եազըյօր.

Միւշարէլէյհանըն էթըպպասը՝ քէնտիսինէ պիր սէյահաթ իճրասընը Թավսիյէ, վէ պու սէյահաթըն քէնտի աճվալը սըհհիյէսի իչիւն բէք ֆաիտէպախշ օլաճաղընը պէյան իթմէքտէ իմիշլէր.

Էլան Ինկիլթէրատա պուլունան Իրան Շահընըն Համֆիլտէ վագը լօրտ Սալիզպէրինին քէօշքիւնէ միւսաֆիր օլմագ իւզրէ մէզքիւր քէօշկէ միւվասէլէթ իթտիկի զէման պիր միլյօն Ինկ. ալթունը գըյմէթինտէ օլան միւճէվհէրաթընըն զայի օլտուղը կէօրիւլմիւշ տիր. Միւճէվհէրաթը մէզքիւրէ քիւչիւք պիր սիյահ չէքմէճէ տէրունինտէ իմիշ.

Մէզքիւր չէքմէճէնին զայի օլտուղը անլաշըլտըգտա իւզէրինէ տէրհալ մայէթի խասսէսինտէն 4 քիշի պիր գաթարը մախսուսլա Լօնտրայա կէօնտէրիլմիշ, վէ Պուքինկհամ սէրայը ալթ իւսթ օլունտուղը հալտէ, զայի օլան չէքմէճէ պուլունամատըգտան, Շահըն էչեասընը կէօթիւրէն արապալար Թէֆթիշ օլունարագ, գըյմէթտար չէքմէճէ արապալարտան պիրինին սանտըղը տէրունինտէ պուլունմուշ տըր.

Խատէմէ չէքմէճէյի ալարագ, Շահա կէօթիւրմիւշ վէ Շահ բէք մէմնուն օլմուշ տըր.

Բօզզօ նամընտա պիր Իթալիան միւհէնտիսի Իթալիա շէպիհճէզիրէսինի ճէնուպը ղարպիսինտէն շըմալը շարգիսինէ տօղրու իքիյէ պէօլէճէք պիր գանալ քիւշատը իլէ Պահրը Սէֆիտ Ատրիաթիգ տէնիզինէ րապթ իթմէք իւզրէ պու քէրրէ պիր լայիհա Թանզիմ էյլէմիշ տիր.

Մէզքիւր գանալըն ուզունլուղու 200 քիլօմէթրօ օլաճագ վէ 7 էյալէթտէն կէչէճէքտիր. Էն պէօյիւք հարպ սէֆինէլէրի սաաթտա 10-12 միլ չապուգլուղընտա եօլ ալարագ, մէզքիւր գանալտան միւրուր իտէպիլէճէքլէր տիր.

Մ. Բօզզօ իշպու գանալըն ինշասը իչիւն 500 միլեօն ֆրանգ կիտէճէյինի, վէ սէնէվի 40 միլեօն ֆրանգ հասըլաթը միւրուրիյէ ալընաճաղընը Թախմին իտէյօր.

Բէլկրատտան իշար օլունտուղընա կէօրէ, Զարըն ամուճասը կրանտիւգ Գօնսթանթինըն աճվալը սըհհիյէսի բէք զիյատէ ֆէնալաշմըշ տըր. Միւշարէլէյհ կէչէն բէնճշէնպէ կիւնիւ էօյլէնէ տօղրու պիր ազ քէսպը գուվվէթ իթմիշ իսէ տէ, ագշամ իւսթիւ սօն տէրէճէտէ աղըրլաշմըշ տըր.

Կէչէնլէրտէ Մալթա ատասը ճիվարընտա պիր գայայա չարփարագ պարչա օլան վէ գուրթարըլմասը միւմքինսիզ ատտ օլունան Սուլթան Նամ Ինկիլիզ զըրհլըսընըն պու քէրրէ եիւզտիւրիւլտիւկի Մալթատան իշար օլունույօր.

Կէչէն ճումա էրթէսի կէճէսի Մանշ տէնիզինտէ Լէ-ֆը- նամընտա պիր Աւսթրալիա սէֆինէսիյլէ Պաղվիննէն նամընտա պիր Նօրվէճիա սէֆինէսի պէյնինտէ միւսատէմէ վուգու պուլմուշ տըր. Միւսատէմէնին շիտտէթինտէն Լէ-ֆը- կէմիսինտէ պիր լամպա տէրհալ պարլամըշ, վէ պու սէֆինէ պիր չօգ պարութը համիլ պուլունմուշ օլմագլա, հէր իքի կէմինին Թայֆասը տախի կէմինին պէրհավա օլաճաղընտան գօրգարագ սանտալլարա սըղընմըշլար տըր. Պաղվիննէն կէմիսի իսէ տէրհալ ղարգ օլմուշ տըր. Լէ-ֆը- կէմիսինտէ պարլայան աթէշ սէօնտիւրիւլտիւկտէն Թայֆալար մէզքիւր կէմիյէ չըգմըշլար իսէ տէ, իչլէրինտէն 3 նէֆէրի մէյտանա չըգմամըշ տըր.

Ճէնովատան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօզզալլա Նամ մահալ գուրպինտէ Տրֆէրլարի Նամ մանիֆաթուրա ֆապրիգասը ախիրէն միւհթէրէգ օլուպ, խասարաթ պիր միլեօն ֆրանգա պալիղ օլմուշ տըր. Մէզքիւր ֆապրիգատա 825 ամէլէ իսթիխտամ օլունմագտա իմիշ.

Մաճառիստանըն Սէկէտին շէհրինտէ կէչէն բէնճշէնպէ կիւնիւ շիտտէթլի վէ միւտհիշ պիր պօռա գուհուր իտուպ, պիր խայլը նուֆուս Թէլէֆ օլմուշ տըր. Ալի ճանպազ Թէաթրօսու քեամիլէն եըգըլմըշ տըր.

Մօհագգագ գասապասընտա տախի Օրթօտօքս վէ Գաթօլիք քիլիսէլէրինին գամպանա գուլէլէրի եըգըլմըշ տըր. Թունա չայը իւզէրինտէ պուլունան 24տէյիրմէնտէն 21ի եըգըլմըշ տըր. Մէզքիւր չայտան կէչէն ճումա կիւնինէ գատար 5 ատէտ ինսան նաշը չըգարըլմըշ տըր. Վուգու պուլան Թէլէֆաթըն միգտարը հէնուզ մալիւմ տէյիլ տիր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 28 յուլիս.

Բրէնս տը Կալըն պէօյիւք քէրիմէսի բրէնսէս Լուիզին Լօրտ Ֆայֆ իլէ րէսմը իզտիվաճը տիւն էօյլէն վագթը իճրա օլունմըշ տըր.

Գրալիչա Վիգթօրիա Թարաֆընտան լօրտ Ֆայֆա մարքի տը Մագտըֆ վէ տիւգ տը Ֆայֆ լագապլարը վէրիլմիշ տիր.

Լօնտրա 28 յուլիս,

Սթանտարտըն ալտըղը Թէլէկրաֆ խապէրլէրինէ կէօրէ, Զինտէ քեաին Սալը նէհրին սուլարը Թէքրար Թուղեան իտուպ, չինտ կիւն էվվէլ վուգու պուլան խասարաթը նիսպէթինտէ տահա զիյատէ խասարաթ վէ Թէլէֆաթը մուճիպ օլմուշ տըր.

Բարիզ 28 յուլիս

Ժէնէրալ Պուլանժէ 135 տէվաիրը ինթիխապիյէտէ քէնտիսինի նամզէտ կէօսթէրմիշ օլտուղը հալտէ, պունըն իքթիֆա իթմէյիպ Թանըն խապէր ալտըղընա կէօրէ, մուախխարէն տիւկէր տէվաիրը ինթիխապիյէտէ տախի քէնտիսինի նամզէտ կէօսթէրմիշ տիր.

Լօնտրա 29 յուլիս

Լօրտլար մէճլիսինտէ լօրտ Սալիզպէրի լօրտ Սթրաթէտէնին պիր սուալինէ ճէվապէն, Շարգի Եվրօբանըն իսթիգպալի հագգընտա քէնտիսի (լօրտ Սթրաթէտէն) կիպի գօրգուսը օլմատըղընը, վէ Րուսիանըն պիր Թավրը մուսալէմէթքեարանէ պուլունտըղընը, վէ պու Թավր ու մուամէլէնին Զարըն իֆատէսինէ մութապըգ օլտուղունը պէյան իթմիշ տիր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Յարութիւն բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն Մաբէյնէ ճէլպ ու տավէթ պույրուլմուշ օլմագլա, մագամը մէմուրիյէթինի Թէշրիֆ իտէմէմիշ տիր.

—Մէհաքիմը ատլիյէ խարճ վէ ճէզալի նագտիյէլէրինին Թահսիլի զըմնընտա Թահսիլտար իսթիխտամը լիւզումը պու քէրրէ Թահթը գարարա ալընարագ, շիմտիլիք Իզմիր վիլայէթինէ Թէճրիւպէսինին իճրասընա պաշլանաճագ իմիշ.

—Եէմէն վիլայէթինտէքի հուգուգ մահքէմէլէրի մուգատտէմա լաղվ իտիլէրէք վազիֆէլէրի շէրի հաքիմլէրինէ Թէրք գըլընմըշ օլտուղը կիպի, պու քէրրէ վիլայէթը մէզքիւրէնին ճէզա մահքէմէլէրի տախի լաղվ իտիլէրէք, անլէրըն վէզաիֆի տախի շէրի հաքիմլէրինէ հէվալէ գըլընմըշ տըր.

—Ասիր գըթասընտա պիր գաչ քէօյտէ եուտուրճագ իլլէթինին զուհուրունտան նաշի Ասիր վէ Եէմէնտէն կէլէնլէրին Եպիւ-Ալի ճէզիրէսինտէ 10 կիւն գարանթինա Թահթընա ալընան քէսանըն հիչ պիրիսինտէ եուտուրճագ իլլէթինտէն զէրրէ գատար էսէր կէօրիւլմէմիշ տիր. Մահզա գարարկիր օլան Թէտապիրը սըհհիյէյէ տէվամ օլունմագտա իմիշ.

—Տիւն պիր հօլանտա վափօրըյլա շէհրիմիզէ պիր Թագըմ միւհիմմաթ կէլէրէք Թօբխանէյէ չըգարըլմըշ տըր.

—Թէրսանէի Ամիրէ Թարաֆընտան մուգատտէմա Աւսթրիատա Ֆիումէ շէհրինտէ քեաին պիր ֆապրիգայա սիբարիշ օլունան Թօրբիլլէր իմալ իտիլմիշ օլտուղունտան պունլարը Թէսլիմ ալմագ իւզրէ Պահրիյէ Նէզարէթի Թօրբիլ գօմիսյօնը ազասընտան պինպաշը Սիւլէյման պէյ իլէ եիւզպաշը Մուսթաֆա պէյ պու կիւն Ֆիումէյէ ազիմէթ իտիյօրլար.

—Սօն տէֆա Մաւզէր ֆապրիգասընտան վիւրուտ իտէն Թիւֆէնգլէրտէն տօլայը Պապը Սէրասքէրի իլէ ֆապրիգայը մէզքիւրէ պէյնինտէ զուհուր իտէն իխթիլաֆըն ֆասլ ու Թէսվիյէսի իչիւն էրքեանը հարպ միւրիրվալարընտան Շաքիր բաշա էվվէլքի կիւն մէմուրէն Ալէմանիայա ազիմէթ իթմիշ տիր.

—Էյուպտա Հաճի Աղըզ Նամընտա պիր էրմէնինին 125 եաշընտա օլտուղը հալտէ պու քէրրէ վէֆաթ իթտիկի խապէր վէրիլիյօր.

—Իզմիր վիլայէթի գօմաի 4000 նէֆէրէ պալիղ օլան վիլայէթը մէզքիւրէ ասաքիրը րէտիֆէսինին իքի սընֆընը սիլահ Թահթընա ճէլպ իթմէք իչիւն Թէլէկրաֆլա էմր ախզ իթմիշ տիր. (Լէվանթ Հէրըլտ)

—Կէմլէյիքտէ Օսմանիյէ Նամըյլա եէնի պիր մահալլէ Թէշքիլ օլունուպ, պունտա 26 մուհաճիր ֆամիլեասը իսքեան իտիլմիշ տիր.

—Տէրսաատէթ Րուս գօնսօլօսխանէսի մահքէմէսի՝ Րուսիա միլլի տօնանմասը գումբանեասընըն Գօռնիլօֆ վէ Լօյտ գումբանեասընըն Մօշէ վափօրլարընըն կէչէն սէնէ Պօղազ իչինտէ Նէճիպ քէօյտէ միւսատէմէ իթմէլէրինտէն տօլայը իքի գումբանեա պէյնինտէ Թէհատտիւս իտէն տավա հագգընտա իթա իթտիկի գարարը տիւնքի կիւն Թարաֆէյնէ Թէպլիղ իթմիշ տիր.

Ալաֆր. յուլիսին 24ինճի կիւնիւ սատըր օլան իլամ՝ մահզը մէզքիւրըն 26նճը կիւնիւ սէֆիր Թարաֆընտան Թաստիգ օլունմըշ տըր.

Մօշէնին գափտանը Մ. Թարէնձիօ իլէ Լօյտ գումբանեասը միւսատէմէտէն տօլայը մէսուլ Թութուլմուշլար իսէ տէ, միւշթէրէքէն իգամէի տավա իթմիշ օլան Գօռնիլօֆըն գափտանը իլէ Րուս միլլի տօնանմասը գումբանեասընա Թազմինաթ իթասընա մահքիւմ օլմամըշլար տըր. Զիրա մահքէմէ՝ Գօռնիլօֆ գափտանընըն քէնտիսինի զարար վէ զիյան Թազմինի իթմէք հագգընա մալիք իտէճէք օլան պազը մանօվրալարը իճրա իթմէտիկինի իթպաթ իթմիշ տիր.

Գափտան Թարէնձիօ իլէ Լօյտ գումբանեասը՝ մէսարիֆը մուհաքէմէնին իթասընա մահքիւմ օլմուշլար տըր.

—Մանասթըրտան իշար օլունտուղընա կէօրէ, մահալը մէզքիւրտէ ախիրէն պիր Թագըմ հայտուտլար պիր ադըլը պասարագ 1500 գօյունը սիւրիւպ կէօթիւրմիւշլէր իսէ տէ, իւզէրլէրինէ սէվգ օլունան ասաքիրը Նիզամիյէ՝ հայտուտլարա եէթիշիպ, անլէրտէն պիրինի Թէլէֆ վէ գուսուրընը ֆիրարա մէճպուր իթմիշլէր, վէ գօյունլարը զապթ իլէ սահիպլէրինէ Թէսլիմ էյլէմիշլէր տիր.

—Տիւն սապահ էրքէնտէն շէհրիմիզտէ զուհուր իտէն վէ բէք չաբուգ Թէսքին օլան պօրա էսնասընտա Սթամպօլտա Խասէքիտէ ճամի ավլուսընտա քեաին պէօյիւք պիր չէքիրտէկ աղաճը քէօքիւնտէն գըրըլարագ, օրատա պուլունան քեարկիր մէքթէպին իւսթիւնէ տիւշմիւշ իսէ տէ, հիչ պիր գազա վուգու պուլմամըշ տըր. Տիւկէր պազը սէմթլէրտէ տախի ճամ գըրըլմագ կիպի ուֆագ Թէֆէք գազալար վագը օլմուշ տըր.

—Իզմիրին Ամալթէա կազէթասընտա օգունմուշ տըր.

«Քէօյլիւնին պիրինին զէվճէսի քէյֆսիզ օլուպ Թապիպ ճէլպ իտէր. Թապիպ՝ խասթանըն տիլինէ պագըպ խանէ սահիպինտէն րէչէթա եազմագ իչիւն քեաղըտ իսթէր. Խանէ սահիպի տէ պուրատա նէ գալէմ վէ նէ տէ քեաղըտ օլմատըղը ճէվապընը վէրտիքտէ, Թապիպ՝ էլինէ կէչէն պիր տէպէշիր իլէ օտա գաբուսընըն արգասընա եազար. Խանէ սահիպի գաբուսը եէրինտէն չըգարարագ վէ հայվանա եիւքլէթէրէք, տօղրուճա գասապա էճզաճըսընա կէօթիւրիւր վէ իլաճը վէրմէսինի րէճա իտէր. Թաքի խասթանըն օտա գաբուսը սապահա գատար աչըգ գալարագ խասթալըղը պիր գաթ տահա պրօնշիթա եագալանմասըն.»

—Մանասթըր վիլայէթինտէ Ֆլօրինատա Ճիրաքիսինա գարիյէսի էհալիսինին գօյունլարը գարիյէ ճիվարընտա ճէվիզ աղաճլարը ալթընտա պուլունտուղը սըրատա եըլտըրըմ տիւշէրէք, 100 գօյուն Թէլէֆ օլմուշ տըր.

—Էրզրումըն Թապիի մէվգիինին իգթիզասընտան օլարագ սիւրիւքլիւ սօղուգլարը օլտուղը, վէ ճիվարընտա օրման պուլունմամասը հասէպիյլէ եագաճագ օտուն իչիւն բէք չօգ զահմէթ չէքիլմէքտէ պուլունտուղը մալիւմ օլուպ, պու քէրրէ վալի Սամիհ բաշա հազրէթլէրի հավաիճը զարուրիյէտէն մաատուտ օլան եագաճագ օտուն իչիւն չէքի- ահմէթ վէ մէշագգաթը պէրաֆ էյլէմէք մագսատըյլէ հէր գազա վէ գարիյէնին ճիվարընտա միւնասիպ մահալլէրէ ըգլիմէ մէզքիւրէ չապուգ եէթիշէն աղաճ ֆիտանլարընըն տիքիլմէսինի Թահթը գարարա ալարագ, միւլհագաթա սուրէթլէ Թավսիյէ վէ իխթար պույուրտուղը, վէ Էրզրում իլէ ճիվարընտա տախի ֆիտանլըգ հուսուլէ կէթիրիլիպ, եագընտա էհալինին պու ճիհէթչէ իհթիյաճընը պէր Թարաֆ իթմէյէ էլվէրիշլի օրմանլար վիւճուտա կէլէճէյի Էրզրումտան եազըլըյօր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ. Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին բազար կիւնիւ Իւսկիւտարտա Ս. Կարապետ քիլիսէսինտէ իճրաի ային իթտիքտէն սօնրա էօյլէն Թաամընա Սագաեան Ալիքսան էֆ.նին խանէսինէ տավէթ պույուրմուշ օլտուղլարը տիւնքի Նիւսխէմիզտէ եազըլմըշ իսէ տէ, մուախխարէն ալտըղըմըզ մալումաթա կէօրէ, Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրի՝ ճումա էրթէսի ագշամը Թօբհանէլի օղլու ճիվարընտա Զիչէքճեան Մանուկ էֆ.նին խանէսինտէ միւսաֆիր օլտուղը կիպի, բազար կիւնիւ կիւնտիւզին տախի մէզպուր էֆէնտիի մումայիլէյհին խանէսինտէ Թաամ իթմիշ տիր.

Ուրֆա (Եդեսիա) բաղագլարընտան Արեւեան Արժ. Տ. Աբրահամ քահանանըն սէնէի մազիյէ նիհայէթլէրինտէ Բաթրիգ. Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ «Պատմութիւն Եդեսիոյ» սէրլէվհասըյլա պիր էսէրը կիւզիտէ Թագտիմ իթմիշ օլտուղը, վէ պու էսէրտէն տօլայը Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին՝ մուէլլիֆը մումայիլէյհէ պիր Թէշվիգնամէ Թահրիր էյլէմիշ պուլունտուղու օգույուճուլարըմըզա մալիւմ տիր.

Պու քէրրէ Ուրֆատան Փօսթա եազըլտըղընա կէօրէ, Արեւեան Արժ. Տ. Աբրահամ քահանայ՝ Դաթէոս Առաքեալտան պէտի իլէ շիմտիյէ գատար օլան Ուրֆա Առաջնորդլարընըն էսամի վէ Թէրաճիմը ահվալինի քէմալը տըգգաթ ու իթինա իլէ էլ եազըսը վէ մաթպու Թարիխլէրտէն վէ գույուտաթը սաիրէտէն ախզ ու ճէմ իտուպ գալէմէ ալմըշ, վէ պու քէրրէ իգմալ իտուպ Կիւլպէնկեան Յովհաննէս էֆ.նին նամընա հասր ու իհտա էյլէմիշ օլմագլա, մէսմուաթա կէօրէ էֆէնտիի մումայիլէյհ՝ էսէրը մէզքիւրըն Թապ ու Թէմսիլինի քէնտիսի տէրուհտէ իտէճէք տիր.

Պիրինճի սընըֆ տավա վէքիլլէրինտէն Ցօնէլեան Կարապետ էֆ. 1882տէն պէրի էվվէլա Պրուսա վէ մուախխարէն Պիլէճէք վէ Էնգարէտէ իգամէթ իթտիքտէն սօնրա, պու քէրրէ զէվճէսիյլէ պէրապէր Տէրսաատէթէ կէլիպ Իւսկիւտարտա Թէէսիսը մէքեան էյլէմիշ տիր.

Էֆէնտիի մումայիլէյհին զէվճէսի՝ Ազգանուէր հայուհեաց ընկերութիւնըն մուէսսիսէսի ասհապը իլմ ու էտէպտէն Տիկին Զապել (Խանճեան) Ցօնէլեան օլտուղը մալիւմ տիր.

«Ճէրիտէի Շարգիյէ»՝ Բարիզտէ Էսբլանատ տէզ Էնվալիտտէ քեաին Ֆրանսա միւսթէմլէքեաթը շիւպէսինին Մալումաթը Թիճարիյէ տաիրէսինտէ, 1889 Բարիզ Սէրկիսի Ումումիսի զիյարէթճիլէրինին մէճճանէն Թաքէթը էմրինէ վազ օլունմըշ տըր.

Բարիզին Բրէնթան Պէօյիւք Մաղազասը՝ Սէրկիի Ումումի միւնասէպէթիյլէ քէնտի քիւլլիյէթլի միւշթէրիլէրի իչիւն պիր գրաաթխանէ քիւշատ իթմիշ օլտուղունտան, «Ճէրիտէի Շարգիյէ» մէզքիւր Բրէնթան մաղազասընտա տախի գրաաթ օլունապիլէճէք տիր.

ԲԱՐԻԶ
ՍԷՐԳԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Մուխպիրը մախսուսըմըզտան մէքթուպ

ԺԷ.

Բարիզ 24 յուլիս 1889

Պու մէքթուպ սէրկինին քիւշատընտան պէրու եազտըղըմ մէքթուպլարըն օն եէտինճիսի տիր․ պու օն եէտի մէքթուպլարըն ճիւմլէսինտէ տէ սէրկինին հավի օլտըղը շայանը տըգգաթ աաար հագգընտա մալիւմաթ վէրտիք․ հէր պիր մէքթուպտա պաշգա պաշգա շէյլէրտէն պահս իթտիք․ ֆագաթ հալէա եազըլաճագ շէյ թիւքէնմէմիշ տիր․ պիլաքիս Ճէրէտէի Շարքիյէնին գարիւնը քիրամընը թէէմին իտէրիմ քի՝ եկէր եազմըշ օլտըղըմ շէյլէր իլէ պունտան պէօյլէ եազըլմասը լազըմ կէլէն շէյլէր մուգայէսէ իտիլիր իսէ՝ իչին պէօյլէ գըսմը հէնուզ պունտան սօնրայա գալմըշ օլտըղը կէօրիւլիւր․

Ճէրէտէնին միւհթէրէմ օգույանլարընը շիմտիյէ գատար Ամէրիգայա կէօթիւրտիւմ․ Նիգարակուա գանալընըն բլանընը վէ Ամազօն նէհրի իւզէրինտէ հասըլ օլան Բէճինա Վիրճինիա նամ պէօյլէ նէպաթը քէնտիլէրինէ կէօսթէրտիմ, վէ Էյֆէլ գուլէսինին իւսթ գաթընտան տա եէրի վէ կէօքիւ սէյր իթտիրտիմ․ ֆագաթ պիր սէյահաթ վար տըր քի, նէ՞ անլէր իճրա իտէպիլէճէքլէրինի իւմիտ իտէրլէր, նէ տէ պէն իճրա իթտիրէճէկիմի քէնտիլէրինէ վաատ իտէպիլիրիմ․

Պու սէյահաթ՝ տիւնեա տէնիլէն պու քիւրրէտէն խարիճէ չըգըպ, անըն տէօնտիւկինի վէ թագսիմաթընը ուզագտան սէյր իթմէք իչիւն իճրա օլընաճագ պիր սէյահաթ տըր․

Եօղէ պիր սէյահաթ քի՝ պիզի մէսէլա Գամէրէ եախօտ սէյարէլէրտէն (մուրրիխ) պիրինէ կէօթիւրսիւն տէ՝ օրատան քիւրրէի արզը՝ անըն հարէքէաթընա թապի օլմամագ շարթը իլէ թէմաշա իտէյիմ․

Պէօյլէ պիր սէյահաթ նէ՛ գատար կիւզէլ օլո՞ւրտը․ Գամէրտէ եախօտ Զէօհրէ սէյարէսինտէ —մէվճուտ օլտըղընա ինանմազ իսթէտիկիմիզ— բաշատախանէլէրտէն պիրինտէ օթուրուպ, տիւնեանըն տէվէրանընը կէօրմէք, վէ «իշթէ շիմալ գութպը» «իշթէ Ֆրանսա», իշթէ Աֆրիգա չէօլլէրի», «իշթէ Աւսթրալիա աատասը» տէյու կէօսթէրմէք նէ՛ գատար լաթիֆ պիր էյլէնճէ թէշքիլ իտէճէք իտի․

Աճապա Ժիւլ Վէրնին «Գամէրէ սէյահաթ» նամը իլէ եազտըղը րօմանտա վէրտիկի իւմիտլէր պիր կիւն հագիգաթէն վիւճուտ պուլաճա՞գ մը տըր․ վագթը իլէ Ամէրիգայա սէյահաթ իթմէք պաշգա պիր տիւնեայա կիթմէք կիպի պիր շէյ իտի․ շիմտի ինսանլար գօմշու էվինէ կիտէրճէսինէ՝ չանթալարընը ալըր կիպի վափօրա պինիպ Ամէրիգայա կիտիյօրլար, վէ Գութպի Շիմալի, եախօտ Սահարա չէօլիւ սէյահաթլարը տա ինսան օղլունըն կէօզիւնիւ գօրգութամայէն շէյլէրտէն տէյիլ տիր․ պիլաքիս պիր իմպէրաթօր (Ալէմանիա իմպէրաթօրընը) պիլէ կէօրտիւք քի՝ շիմտիյէ գատար անճագ ալիմլէրէ մախսուս օլան Շիմալ սէյահաթընըն պիր գըսմընը օլսուն իճրա էյլէտի․

Պիր կիւն օլաճա՞գ մը քի՝ ինսանլար պէօյլէճէ Զէօհրէ եախօտ Մէրիխ (մուրրիխ) սէյարէսինէ կիթմէք իչիւն չանթալարընը ալըպ, պիր պալօնա եախօտ սէյահաթա մախսուս իտէճէք սաիր պիր վասըթայի նագլիյէ կիրիշիլէր․ վէ պիր կիւն կէլէճէ՞ք մի քի՝ մէսէլա շու «Մէրէ» իլէ մէքթուպլար եազըլըն․

ՄԻՒՍԻՒ... ..... (իմքեանսըզ խայալլէր Թասավվուր իտինիզ․)

ԶԷՕՀՐԷ ՍԷՅԱՐԷՍԻՆՏԷ
....մէմալիքի, ... շէհրի,
....սօգագը, Ն°....

Պուրասընը պիլէմէյիզ․ ֆագաթ եկէր պահսը եէնիտէն՝ տիւնեայը խարիճտէն սէյր իթմէք մասալէսինէ իրճա իտէր իսէք, պունըն միւմքին օլտըղընը պէյան իտէպիլիրիզ․

Օգույանլարըմըզա պալօնա պինմէլէրինի թէքլիֆ իտէճէյիզ զաննը օլընմասըն․ Էօլտիւքտէն սօնրա րուհլարըն ճէննէթտէն -եախօտ ճէհէննէմտէն- տիւնեայը սէյր իտէպիլմէլէրի իհթիմալինի տէ սէրտ իթմէյէճէյիզ․ գիրա քիմսէ՝ «պիր ան էվվէլ քիւրրէի արզըն տէվէրանընը խարիճտէն կէօրէյիմ» տէյու հայաթըն պիր տագիգասընտան պիլէ վազ կէչմէզ․ սէօյլէյէճէկիմիզ շէյ տահա գօլայ, վէ տահա տիւնեավի տիր․ Ճէրէտէնին միւհթէրէմ օգույանլարը՝ պասթօնլարընը վէ շէմսիյէլէրինի ալըպ պէնիմ իլէ պէրապէր սէրկիի ումումի տաիրէսինտէ Շան տը Մարս մէյտանընա կէլսինլէր․ օրատա Սիւֆրէն սօգագընըն նէհրէ տօղրու օլան քէօշէսինտէ պիր պինա վար տըր քի՝ իշթէ տիւնեանըն տէվէրանը օրատա տըր․

Իչի կիրաճ իտէլիմ․

Սէրկինին քիւշատը գարարլաշտըրըլմասը իւզէրինէ, պիթթապի հէր քէս պու սէրկիտէն իսթիֆատէ էյլէմէք իւզրէ պիր թէտպիր տիւշիւնմիւշ տիր․ Էսկի զէմանլարտա —գօճա գարըը Թափիրի իլէ— պէօյլէ բօնայէ կիպի շէյլէրտէն անճագ հօգգապազլար, ճանպազլար վէ բանտօմիմաճըլար իսթիֆատէ իտէրլէր իտի․ ֆագաթ շիմտի սէրկիլէրտէն վէ բանայիրլէրտէն ալիմլէր իչիւն տէ իսթիֆատէ վար տըր․ գիրա շիմտի ինսանլար եալընըզ էյլէնճէ թահարրիւսինտէ օլմայըպ, թէմաշայի մալիւմաթա խըտմէթ իտէճէք շէյլէրի արամագտա տըրլար․

Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի, Մ․ Վիլլար վէ Շ․ Գօթար նամընտա իքի ալիմ տէ, սէրկիտէ տուխուլիյէ իլէ կէօսթէրիլմէք իւզրէ պէօյլէ պիր քիւրրէ իմալինի Թասավվուր իտէրէք, հէման ամէլիյաթա պաշլամըշլար, վէ զայէթ միւքէմմէլ պիր քիւրրէ վիւճուտէ կէթիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր․

Պու քիւրրէ տիւնեատան պիր միլեօն քէրրէ ուֆագ օլուպ 12 մէթրօ 732 միլիմէթրօ գութրը (տիամէթր) վար տըր․ եանի գութպ իթթիխազ իտիլէն նօգթասընտան, տօղրուճա աշաղըյա (եանի տիկէր գութպա) էնէն միլին ուզունլուղը 12 մէթրօ 732 օլուր․

Քիւրրէնին հիճը խալինտէ՝ նէզարէթ իթմէք իւզրէ էն մէչհուր ալիմլէրտէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ էյլէմիշ իտի քի Պրազիլիա իմպէրաթօրը հազրէթլէրի իլէ Մ․ տը Լըսէփս, վէ Րուսիալը ժէնէրալ Աննէքօֆ (բօլիթիգա նէ՞րէլէրէ գատար գարըշըյօր) վէժանսէնս, վէ Միլն-Էտվարտս կիպի նիչէ մէշահիր պունըն ազասընտան պուլունմագտա իտիլէր․ Մ․ Վիլլար վէ Շարլ Գօթար էն սօն թանզիմ օլընան խարիթալարը վէ բլանլարը իսթիհզար իտէրէք իշէ պաշլամըշլար տըր․

Տիւնեա պիւթիւն պիւթիւն եուվարլագ օլմայըպ գութպլարըն պիր ազ եասը (եանի իչէրի տօղրու) կիթմիշ օլտըղը մալիւմ տիր․ պու եասըլըղ 21 քիլօմէթրօ օլուպ, պիր միլեօն քէրրէ ուֆագ պիր քիւրրէտէ իսէ անճագ 21 միլիմէթրօ կէօսթէրիլմէսի լազըմ կէլիր իտի․ հալ պու քի 12 մէթրօ 732 գութրընտէ օլան պիր քիւրրէտէ 21 միլիմէթրօնըն հիսս ու ֆարգ իտիլմէսի միւմքին օլմատըղը ճիհէթլէ, սէյր իթմէքտէ իչիւն եասըլան քիւրրէնին գութպլարընտա պու եասըլըղը կէօսթէրմէքտէն սարֆը նազար օլընմըշ տըր․ Տաղլարըն վէ թէբէլէրին եիւքսէքլիքլէրինի իրաէ իթմէք տէ միւմքին տէյիլ իտի․ գիրա տիւնեանըն էն եիւքսէք տաղլարը թագրիպէն 8000 մէթրօ իրթիֆաընտէ օլուպ, պունլարը կէօսթէրմէք իչիւն սէքիզ միլիմէթրօ իրթիֆա վէրմէք լազըմ կէլիր իտի․ ֆագաթ մէսէլա 8000 մէթրօ իրթիֆաընտէ պիր տաղ իչիւն 8 միլիմէթրօ, վէ 5000 մէթրօ իրթիֆաընտէ պիր տաղ իչիւն տէ 5 միլիմէթրօ իրթիֆա կէօսթէրիլիր իսէ, պու իքի տաղ արասընտաքի ֆարգ կէօզ իլէ անլաշըլամայաճագ պիր շէյ տէյիլ տիր․ Զօճուգլըղըմըզտա մէքթէպտէ խօճալարըմըզ ճօղրաֆիա տէրսի վէրտիքլէրի զէման «պիր բօրթուգալըն իւզէրինտէքի չօբուրլըգլար անըն եուվարլագլըղընա նասըլ խալէլ կէթիրմէզլէր իսէ, տաղլար տա տիւնեանըն եուվարլագլըղընա էօյլէճէ խալէլ կէթիրմէզլէր» տէրլէր իտի․ 12 մէթրօյը միւթէճավիզ գութրը օլան պիր քիւրրէտէ պիլէ պու հագիգաթ նէ՛ գատար հիսս օլընըյօր․

Տէնիզլէրին տէրինլիկի պաշգա պաշգա րէնքլէր իլէ կէօսթէրիլմիշ տիր․ էն աչըգ րէնք 2000 մէթրօ տէրինլիկի կէօսթէրիր․ րէնքլէր գօյուլաշտըգճա տէրինլիկին տէ 4000, 6000, 8000 մէթրօյա չըգտըղը անլաշըլըր․

Տէվլէթլէրին հուտուտը սիյահ խաթլար, վէ նէհրլէր մավի չիզկիլար, վէ շըմէնտըֆէր խաթթլարը գըրմըզը չիզկիլար, վէ գանալլար պէյազ րէնկ, վէ եանար տաղլար (վոլգան) գըրմըզը նօգթալար իլէ կէօսթէրիլմիշ տիր։ Գութպլարտա տէնիզին իւզէրինտէ եիւզէն, վէ հէր պիրի պիր էվ գատար պէօյիւք օլան պուզ բարչալարը տա ունութըլմամըշ տըր․ հաթթա տէ նիմ-պէյազ խուսուսի պիր իշարէթ իլէ իրաէ օլընըյօր․

Ֆագաթ օն իքի մէթրօ գութրի օլան պիր քիւրրէյի նասըլ սէյր իթմէլի․ օն իքի մէթրօ գութրընտէ օլան պիր քիւրրէ՝ ալէլէքսէր իսթիմալ օլընան ուֆագ քիւրրէլէր կիպի, իսթէնիլէն թարաֆա չէվրիլիպ սէյր իտիլէպիլիր պիր շէյ տէյիլ տիր․ 12 մէթրօ գութրընտէ պիր քիւրրէ 4–5 աատամ պօյունտա պիր շէյ տէմէք տիր․ պունըն հէր թարաֆը նա՞սըլ թէմաշա իտիլէպիլիր․

Մէսէլէնին պու ճիհէթինի հալլ իթմէք հագգըմտէն գօլայ պիր շէյ տէյիլ իտի․ Ֆագաթ Մ․ Սէյրէկ վէ Գ․ Քլէն, վէ Թաշար, վէ Զիւպէրնամ միւհէնտիսլէրին մէհարէթի պու միւշքիլաթը տա հալլ էյլէմիշ տիր․

Պինայա կիրիլտիկի կիպի, մէրտիվէն եախօտ «ասանսէօր» մաքինասը վասըթասըյլա էն իւսթ գաթա չըգըլըր․ օրատա քէօբրիւ կիպի պիր թարաֆտան տիկէր թարաֆա աթըլմըշ օլան պիր «բասսէրէլ» իւզէրինտէ եէօրիւնիլտիկի հալտէ, Գութպի Շիմալի սէյահաթը իճրա իտիլմիշ օլուր․ շիմտի պիր տէ տիւնեանըն միւխթէլիֆ գըթալարընը կէօրմէք վար տըր․ անըն իչիւն տէ՝ պինանըն— վէ քիւրրէնին— էթրաֆընտա ինշա իտիլմիշ օլան եուվարլագ մէրտիվէնտէն աշաղը ինմէք քիֆայէթ իտէր․ պու մէրտիվէնլէրտէն եավաշ եավաշ ինէրէնիզ հէրսա իթմէքսիզին ճէնուպ գութպընա միւվասէլէթ էյլէմիշ օլուրսընըզ․ Ֆագաթ պու թէմաշա նէ՛ գատար եանլըշ ֆիքիրլէրին թասհիհինէ մուճիպ օլուր, պիլի՞րմիսինիզ․ մէսէլա պիզ տիւնեանըն հէր պիր գըթասընը այրը այրը խարիթալար իւզէրինտէ կէօրմէկէ ալըշմըշըզ․ Էվրօբա գըթասընը նէ՞ գատար պիր քեաղըտ իւզէրինտէ կէօրիւր իսէք, Ասիա գըթասընը տա օ գատար քեաղըտ իւզէրինտէ սէյր իտէրիզ․ հալ պու քի՝ Ասիա գըթասը Էվրօբա գըթասընըն պէշ տէֆասընտան տահա պէօյիւք տիր․ պինաէնալէյհ Էվրօբա վէ Ասիա անի պէօյիւքլիւքտէ քեաղըտլար իւզէրինտէ թէրսիմ իտիլտիկի հալտէ, Ասիանըն հէր պիր նօգթասը, Էվրօբայա նիսպէթլէ պէշ տէֆա տահա ուֆագ կէօսթէրիլմիշ օլուր․ մէսէլա իքիսի պիր պէօյիւքլիւքտէ եափըլմըշ օլան Էվրօբա վէ Ասիա խարիթալարընտա Ասիանըն Հինտիսթան գըթասը, Էվրօբանըն Սբանիա գըթասընտան բէք ազ պէօյիւք կէօրիւնիւր․ հալ պու քի Հինտիսթանըն 3100 քիլօմէթրօ թուլի, վէ 2500 արզը, վէ—զաննը գավիյէ կէօրէ— 250 միլեօնա եագըն սէքէնէսի վար տըր․ Սբանիա իսէ անճագ անըն պիր վիլայէթի գատար տըր․

Պիր տէ ճօղրաֆիայը խարիթալար իւզէրինտէ կէօրմիւշ օլանլար, եօլճուլըգլարը, վափօրլարըն իճրա իթթիգլէրի սէֆէրլէրի, շըմէնտըֆէր իլէ իտիլէն սէյր ու սէյահաթլարը էյի թասավվուր իտէմէզլէր․ սէրկիի ումումիտէ եափըլան քիւրրէնին պու խուսուստա թէտգըգաթ իչիւն տէ բէք պէօյիւք ֆայիտէսի վար տըր։

Շիմտի պու քիւրրէնին էհէմմիյէթինի անլամագ իչիւն պիր ազ տա րագգամլարտան պահս իտէլիմ․

Քիւրրէ քեամիլէն տէմիրտէն եափըլմըշ, վէ իւզէրինէ մուգավա կէչիրիլմիշ տիր․ աղըրլըղը ՕՆ ԻՒՉ թօնէլաթօ տըր․ պու օն իւչ թօնէլաթօնըն օնը տէմիր, վէ իւչի քեաղըտ տըր․ Կէրէք տէմիրլէրին, կէրէք մուգավալարըն չըգարըլմասը միւմքին օլտըղընտան սէրկիտէն սօնրա քիւրրէ պօզուլըպ սանտըգլար իլէ պաշգա մահալլէրէ կէօթիւրիւլէրէք, օրալարտա եէնիտէն գուրըլմասը միւմքին օլաճագ տըր․

Շունը տա տէյէլիմ քի՝ քիւրրէ՝ պինանըն ալթընտա պուլընան պիր մաքինա վասըթասըյլա՝ թըպգը տիւնեանըն քէնտի իւզէրինտէ իճրա էյլէտիկի տէվէրանա միւշապիհ սուրէթտէ տէօնմէքտէ, վէ պինաէնալէյհ, ինսան՝ —տիւնեա խարիճինտէ պուլընըյօր իմիշ կիպի— արզըն հարէքէթինի թէմաշա իտէպիլմէքտէ տիր․

Պինանըն տիվարլարը տա պիր չօգ բլանլար վէ խարիթալար իլէ թէզեին իտիլմիշ օլուպ, պունլարըն թէտգիգ վէ միւթալէասը տախի բէք պէօյիւք ֆայիտէյի մուճիպ օլմագտա տըր․

ԲԱՐԻԶՏԷ
ՊԻՐ ԽԸՐՍԸԶ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Բարիզտէն ալաֆր․ յուլիս 26 Թարիխինտէ պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր․

Ախիրէն Բարիզտէ պիր խըրսըզ գումպանեասը քէշֆ օլընմըշ տըր քի, էֆրատընըն հէնուզ էլէ կէչիրիլէմէմէսի՝ Ֆրանսըզ բօլիսի իչիւն ատէթա շայանը մուախէզէ կէօրիւլմէքտէ պուլընմըշ տըր․

Խըրսըզ գումպանեասընը թէշքիլ էյլէյէնլէր 15տէն 20 եաշլարընա գատար էրքէք, գըզ պիր թագըմ չօճուգլարտան իպարէթ տիր․ Ամմա չօճուգ տէյիպ տէ նազարը էհէմմիյէթտէն կէչիրմէմէլի տիր․ Պունլարըն աըլ չօճուգ օլմասը վէ քէնտիլէրինտէն բէք տէ միւտհիշ ճինայէթլէր մէյտանա պուլընմամասը՝ պու խայինլէրին տէհշէթլէրինի պիր գաթ տահա արթըրաճագ տըր․

Մէզքիւր գումպանեանըն րէիսի Ժան նամընտա 20 եաշընտա պիր չօճուգ տըր քի, «Ըրիլմնէթլէր արսլանը» նամըյլա արգատաշլարը միյանընտա շէօհրէթշիար տըր․ Գաշընա 15 եաշընտան 20 եաշընա գատար 10 նէֆէր ավէնէ թօբլայարագ, վէ պիր օ գատար տա գըզլարը քէնտիլէրինէ ույտուրարագ, Բարիզ ճիվարընտա քեաին Պուլօնեը օրմանընտա պիր խաֆի մահալ թէսարիք իտէրէք, եէրինէ կէօրէ խըրսըզլըգ վէ հայտուտլըգ արասընտա իճրաի խապասէթէ գօյուլմուշլար իմիշ․

Մէսքէնլէրի Պուլօնեը օրմանընտա զայէթ սըգ աղաճլը պիր եէրտէ գազըլմըգլարը մաղարա կիպի պիր շէյ օլուպ, կիւնտիւզլէրի էօրթիւլէրինի վէ եաթագլարընը օրայա վազ ու իխֆա իտէրլէր վէ կէճէլէրի պունլարլա օրման իչինտէ եաթարլար իմիշ․

Կիւնտիւզլէրի սարիգլէրին պիր թագըմը էթրաֆա եայըլարագ տիւքեանլարտան վէ խանէլէրտէն պէճէրէպիլտիքլէրի էշեայը վէ կէչիւ կէչինլէրին ճէպլէրինտէն բարա քէսէլէրինի վէ սաաթ վէ գօրտօն կիպի շէյլէրինի չալըպ չըրփտըգլարը կիպի, պիր թագըմը տա Պուլօնեը օրմանընտա կիզլէնէրէք, րէֆիգլէրի պուլընան գըզլարը չըրըրթգանըրգ խըրսըզլըգ գուլլանըրլար, վէ պունլար տիւրլիւ իշվէպազըգլա պազը ահմագլարը ալտաթըրպ, թէնհա եէրլէրէ գատար կէօթիւրիւնճէ, սագլանմըշ օլան խըրսըզլար՝ պազըլարը աղըր պասթօնլար վէ պազըլարը րէվօլվէրլէր իլէ հիւճիւմ իտուպ, մէրգումանը սօյուլմուշ սօղանա չէվիրիրլէր իմիշ․

Պունլարըն իչգա էյլէտիքլէրի պիր գաչ պէօյիւճէք շէգավէթտէն տօլայը Օթէօյլտէ բօլիս մէրքէզինէ վուգու պուլան շիքեայէթլէր իւզէրինէ բօլիս թարաֆընտան թահգիգաթը լազըմէ պիլիճրա մէսքէնլէրի քէշֆ օլընմըշ, վէ խայինլէրին քեաֆֆէսի՝ չէթիքը ճինայէթլէրի օլան գըզլար իլէ պէրապէր էլէ կէչիրիլմէք բաառսինէ կէթիրիլմիշ իքէն, րէիսլէրի՝ բօլիսին մուվաֆֆագիյէթինտէն շիւպհէլէնէրէք, պիրտէն պիրէ թէպտիլի մէքեան իթմէքլէ, բօլիս հէնէ իզինի գայպ էյլէմիշ տիր․

Պուլօնեը օրմանընտաքի չուգուր արաշտըրըլըրգտա 2 տօլու րէվօլվէր իլէ պիր գաչ գութու խարթուճ վէ պիր գաչ քիլիմ վէ պիր այնա վէ թարագ, ֆըրչա, լավանտա, բուտըրա կիպի թուվալէթ էշեասը վէ շարապ վէ րօմ շիշէլէրի վէ սարտէլա վէ սաիրէ գութուլարը պուլունմըշ տըր․

Էրպապը վուգուֆ իթթիգատընըն կէօրէ, իշպու խըրսըզ գումպանեասը՝ Պուլօնեը օրմանընտան մուգաթագա Բարիզէ նագլը մէքեան էյլէմիշ տիր․ Զաթէն պունլարըն թէշէքքիւլլէրի տախի սէրկիի ումումի միւնասէպէթիլէ Բարիզէ կէլէն եիւզ պինլէրճէ եապանճըլարը սօյմագ մագսատընտան նէշէթ էյլէմիշ օլուպ, Պուլօնեը օրմանընա սօգուլմալարը իսէ, օ ճիվարտա թէաթրօ էյլէճէքլէրի էնճիպիլէրի սօյմագ նիյէթինէ մէպնի պուլունմագլա, օրա-

---

(157)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ
ԳԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ
ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Պունլարը աղաճըգ թէրք իտուպ տէ, եէնիտէն Սէն-Մօրաա Բըթը Գասթէլ գօնագընա նագլը քէլամ իտէլիմ․

Մատմազէլ Մարթ՝ Տօգթօրըն ալիւլէթլինտէն սօնրա պաղչէյէ ավտէթ իտուպ, սու քէնարընտա իւք կիւնիւ Բօլ Ֆրօմանթալըն՝ սանտալընը պաղլամըշ օլտուղը րըխթըմա տօղրու կիթմիշ իտի․

Մէրգումէ կէնճ գըզը զանն իտէրսին պիր գուվվէի ճազիպէ օ եէրէ տօղրու ճէլպ իտիյօր իտի․

Մարթ՝ տէրունը գալպինտէ նէ ճէրէյան իթտիկինի անլամայօր վէ անլամաղա չալըշմայօր իտի, լաքին քէնտիյի սիւրիւքլէմէքտէ օլան պու սէյլանը նէվզահուրա գարշը ուղրաշմաղը խաթըր ու խայալինտէն պիլէ կէչիրմէյօր իտի․

Բօլ —եախօտ մէրգումէնին պու իսմէ զանն իթտիկի տէլիգանըը— մէրգումէնին րուհընը, գալպինի վէ վիճտանընը քեամիլէն զապթ ու իսթիլա իթմիշ իտի․

Մարթ՝ աճապա անը սէվի՞յօրմըյտըմ տէյու քէնտի քէնտինէ սուալ իթմէյօր, իլլա անը եէնիտէն կէօրմէյէ, անըլա լագըրտը իթմէյէ, անըն սէսինի իշիթմէկէ չօգ արզու վար իտի․ մէրգումէնին սէսի՝ գըզըն խաթըրընտա կէլտիքճէ, գալպինին պիլէ միւմթէլի թիթրէյի տույայօր իտի․

Օ կիւնէ գատար մէրգումէնին մէճհուլը օլան պու հըսսը լաթիֆէ պէօյլէճէ պիր տէ պիր խուլվ ու հէյէճան մէյտանա կէթիրմիշ օլուպ, Մարթ՝ Տօգթօրըն քէնտիսինէ սէօյլէտիկի «—էն չօգ իքի կիւն սօնրա սիզի Բարիզէ կէօթիւրէճէյիմ—» սէօզլէրինի խաթըրընա կէթիրտիքճէ պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէյօր իտի․

Ըրագըլ Բարիզէ կիթմէ՛ք․ տէլիգանըը պալըգ ավլըմագ պիր քէրրէ տահա կէօրմէքսիզին Բըթի Գասթէլ գօնագընը պըրագըպ կիթմէք՝ մէրգումէ արթըգ պիր տահա կէօրմէմէք կիպի պիր շէյ տէմէք օլուպ, քէնտիսինին իսէ գալպինտէ հըսս իթտիկինէ կէօրէ, պունտան պէօյլէ քէնտի հայաթը օ եապանճը տէլիգանլըյա աիտ օլտուղընտան, էկէր անտէն մուհայէտէն պուլունաճագ օլուր իսէ, արթըգ եաշամամագ տիմէք օլաճագ իտի․

Լաքին Բօլ՝ տօսթը Ֆաբիէն տը Շաթըլիւքստէն Թութուլարագ, սանտալընը պաղչէնին րըխթըմը եանընտա կէթիրէմէմիշ իտի․

Օ կէճէ Մարթ րահաթսըզ պիր ույգու ույույըպ, պիր թագըմ ուղուրսըզ ուղուրսըզ րույալար կէօրտիւքտէն սօնրա, էրթէսի սապահ էրքէնճէ ըրմագըն քէնարընա կէլտի․

Բօլ օրատա պուլընմայըպ, պիւթիւն սապահ տա օրթայա չըգմատըղընտան, Մարթ՝ զաթէն կէճէ կէօրտիւյի րույալարտան մահզուն պուլունմագտա օլտուղը հալտէ, տահա զիյատէ պիր ղամմ ու քէտէրէ միւպթէլա օլտու․

Մէրգումէ գըզ կիւճ հալ պիր պարչա չէյ իչէյիպ, կէօտի գըրմըզը չիչէքլի պէօյլէ քէօշքիւն աղաճլարընըն ալթընտա պիր պաղչէ գանարէսինին իւզէրինտէ օթուրտը․ Մէրգումէնին էլինտէ պիր քիթապ վար իտի իսէ տէ, մէզքիւր քիթապը հէման հիչ օգումայըպ, սաաթլարճա օրատա գալտը, գարշըքի գըյըլարը կէօզտէն հիչ գաչըրմայըպ պագտը․ վէ մէրգում եօլտա տէլիգանլըյը կէօրմէք իւմիտինտէ պուլունտու իսէ տէ, պու իւմիտի թէքմիլ պօշա չըգտը․

Պու սըրատա «Սէօյիւտլիւք Բէրիխսինին» բէք զիյատէ մէֆթունը օլան Բօլ քէնտիսի նէ՞ եափըյօր իտի․

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ իւք կիւնիւ Լա Ֆուին, Ֆապիէն՝ վէ Բօլ թարաֆընտան պալըգ ավլընա չըգմաղա գարար վէրիլմիշ օլմաղլա, Բօլ՝ կիտիպ Բըթի Գասթէլ գօնաղը պաղչէսինին րըխթըմը պօյունտա օթթա աթմագ իսթէր իտի իսէ տէ, Լա Ֆուին՝ թէճրիւպէլի պիր ուսթա ավճը օլուպ, օ կիւնքի պալըգ ավընըն մուամէլաթընա քէնտիսի գումանտա իտէճէկի ճիհէթլէ, օ խուսուստա պաշգա տիւրլիւ գարար վէրմիշ վէ տէլիգանլըլարը ըրմագըն պաշգա պիր թարաֆընա կէօթիւրմէք նիյէթինտէ պուլունմուշ օլտուղընտան, Բօլ՝ քէնտիյի էլէ վէրմէքտէն գօրգուպ վէ հիչ պիր իթիրազտա պուլունմաղա ճէսարէթ իտէմէյիպ, խահնախահ սէս չըգարմամագտա իտի․

Էրթէսի սապահ չաֆագ սէօքէր սէօքմէզ եօլա չըգըլըպ, Մարթըն ըրմաղընտա Բըթի Գասթէլ գօնաղընըն պուլունտուղը սահիլէ ասլա պագըլմատը․

Իխթիյար Մաթէն՝ սաաթ օն պիր իլէ էօյլէն րասթէլէքիլինտէ կիւնտիւզ Թամամընը գարարլաշտըրըլան պիր մահալլէ կէթիրէճէք, վէ պէօյլէ աղաճլար ալթընտա չայըր իւզէրինտէ իսթիրահաթ վէ Թաամ իտիլէճէք իտի․

Լա Ֆուին սանտալ իլէ կէլիպ իքի արգատաշլարա պիրլէշմիշ իտի․

Պալըգ ավլարլար, էժմէք էտիքլէր, սօնրա եինէ պալըգ ավընա չըգըլըր վէ աքշամ պիր եէրտէն չէշմէ չէշմէ պալըգլարըլա էվէ ավտէթ իթտիլէր․

Պու գըյագ էյլէնճէլէրէ րաղմէն, Բօլ պիւթիւն կիւն սուս բուս տուրմըշ վէ բէք մահզուն կէօրիւնմիշ օլտուղընտան, խըտմէթճի Մաթէն՝ պու սիւքիւթ ու մահզունիյէթի միւճուտաճա պիր նամիզաճըգ վէ րահաթսըզլըղա աթֆ իլէ վէսվէսէ իթմիշ վէ մէրգում տէլիգանլըյա պիր չօգ շէյլէր սիւվիւլ իթմէյէ պաշլամըշ տըր․

Տէլիգանլը իսէ սըրրընը կէրէք Մաթէնէ վէ կէրէք Ֆապիէն տը Շաթըլիւքսէ սէօյլէմէք իսթէմէմիշտի, հիչ պիր թարաֆը աղըրլամատըղընը ճէվապէն պէյան իթմէքլէ իքթիֆա իթմիշ, վէ իխթիյար խըտմէթճի գարը տախի հէչ նէ գատար բէք տէ զանն օլմամըշ իտի իսէ տէ, մէզքիւր ճէվապլա իքթիֆա էյլէմիշ իտի․

57

Ֆապիէն քէնտիսի տախի՝ Բօլըն հիւզն ու սիւքիւթինի միւշահէտէ իթուպ, պունըն սէպէպինի տէ սօրուշթըրմագ իսթէմէյէրէք վէ տօսթընը սըգըլմագա վէրմէքտէն գօրգարագ, էվվէլճէ թէսավվուր օլունտուղը իւզրէ իքի իւչ կիւն Բօլ Գրէթէյլտէ գալաճագ էտէրտէ, պիննէֆս օ ագշամ Բարիզէ հարէքէթ իթտի․

Պու սուրէթլէ Բէյմօնըն օղլու՝ սէրպէսթ վէ եալընըզ գալարագ, զանն իտէրսին իւզէրինէ պիր հաֆիֆլիք կէլմիշ օլտուղը կիպի, էրթէսի կիւնիւ սապահլայըն Բըթի Գասթէլ գօնաղը ճիվարընտա ըրմաղըն իւզէրինտէ կիտիպ սաաթլարճա տուրմաղը քէնտի քէնտինէ գուրրայօր իտի․

Եկէր ճէսարէթ իթսէ իտի, կէճէյէ պիլէ պագմայըպ, գարանլըղըն իչինտէն հիչ օլմազսա «Սէօյիւտլիւք Բէրիխսինին» իգամէթկեահընը կէօրէպիլմէք իչիւն էրթէսի սապահա պէքլէմէյէրէք տէրագապ կիտէճէք իտի․

(Տէվ-4)

տան տաՀա իլէրուլէրէ սօղրու ուզագլանաճագլարընա, տաՀա պէրիլէրէ սօղրու կէլմէկի իխթիյար էյլէյէճէքլէրի Թապիի տիր.

Վագըա բօլիս մէմուրլարը՝ պէօյլէ պիր ալայ չօճուգտան իպարէթ պուլընան խըրսըզլարա գարշը պիր ճարաբըգ կէօսթէրմէմիշ պուլունմալարընտան մաՀճուպ գալարագ, իշլէրինի կէճէ կիւնտիւզ Թաագիպ էյլէմէքտէ իսէլէր տէ, սէրկի գուբուլլըգտան պէրու Բարիգ տէլըւնինտէ պուլունան էմաալի սարիգ վէ խըրսըզ վէ ճանքէսիճի վէ տօլանտըրըճըլար չօղալտըգճա չօղալարագ բօլիսին արթըրըլմասընա գատար մէճպուրիյէթ կէօսթէրմիշ օլտուգլարընտան, խապիսլէրի տէրտէսթ իտինճէյէ գատար խայլիճէ ճօրկունլըգ վէրէճէքլէրի աշիքեար տըր.

ՆԷՆԻԳԱԼԷ ԻՍԹԻՀԳԵԱՄԱԹԸ

Իզմիր ճիվարընտա տէրտէսթը ինչա պուլունան վէ պիր գըսմը հիւսնը խիթամ պուլան Նէնիգալէ իսթիհքեամաթընա վազ օլունմագ իւզրէ Փաշըր Սէֆիտ ալայը Թօբճու միրալայը Մէհմէտ պէյ էֆ.յէ Թէսլիմէն վէ Աւէր վաբօրը Հիւմայունը իլէ իքի Չըթմա տուպայա Թաշըմըշէն Զանագգալէտէն ճօլա չըգարըլան 24էր սանթիմէթրօլըգ 6 գըթա թօբ՝ ալաթ վէ էտէվաթ վէ ճէպխանէսի իլէ կէչէն սալը կիւնիւ մաՀալը մէզքիւրէ վիւրուտ իթմիշ տիր.

Իպու Թօբլար՝ Իզմիր գօմանտանը Շագիր բաշա Հազրէթլէրի վէ սաաքիրը Շաշանէ Հազըր օլտուղը Հալտէ քէմալը սուհուլէթլէ գարայա չըգարըլըպ ճէրլէրինէ վազ օլունմագ իւզրէ պուլունմըշ տըր.

Թօբլար գարայա չըգարըլըրգտան սօնըրա, կէճէլէյին սաաքիրը Շահանէ Թարաֆընտան զայէթ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ իճրա օլունարագ, Ֆիշէնքլէր էնտախթը իլէ ըզՀարը ասարը սիւրուր վէ շատիմանի իտիլմիշ, վէ ճիւմլէ Թարաֆընտան վէլինիմէթը պիմիննէթիմիզ չէվքէթլու Բատիշահըմըզ էֆէնտիմիզ Հազրէթլէրինին տուաի ֆիւզունիի էօմր ու իգպալլէրի Թաճտարիլէրի ճատտ ու Թէքրար օլունմըշ տըր.

ԳՈՒՏՈՒԶ ՊԻՐ ՉԱԳԱԼ

Կէչէն չարշէնպիւհ կէճէսի Իզմիրէ 3 սաաթ մէսաֆէտէ վագը Պէլ-Գահվէ գարագօլընա գուտուզ պիր չագալ կէլէրէք, տըշարտա սու ալմագ տա պուլընան ժանտարմա նէֆէրաթընտան պիրինէ հիւճում իտուպ իւսթիւնի բարչալամըշ, վէ միւթէագըպէն բէնչէրէտէն գարագօլխանէ տէրունինէ կիրէրէք պիր սիւվարի պարկիրինի տէ ըսըրտըգտան վէ պիր գաչ Թավուգ պօղտուգտան սօնրա Գավագլը-Տէրէ գարիյէսինէ Հիւճում վէ գարիյէի մէզքիւրէ ճամիսի էօնիւնտէ տուրան պիր միսաֆիրին սաչընը սագալընը խարապ վէ պիր տէվէճիյի տէ տիշլէրի իլէ ճէրհ իթմիշ, վէ օրատան Հաճըլար գարիյէսինէ կիտիպ գարիյէի մէզքիւրէտէ տախի պիր գաչ տէվէճիյի բարբարագ նիհայէթ պիր Խրիսթիյանըն խանէսինէ կիրմիշ, վէ տէրունը խանէտէ պուլընան պիր գատընըն ճիւզիւնի բարչալատըղը սըրատա մէզպուրէ Թարաֆընտան գիւրր օլընան չագալըն գարնը արասընտա գըտտըրըլարագ Թէլէֆ իտիլմիշ օլտուղը վէ մէճրուհլարըն Տէրսաատէթէ իզամըլարը իլէ գուտուզ աշըսը իթտիրիլէճէքլէրինի Իզմիրտէ չըգան Խըզմէթ կազէթասը եազըյօր.

ԹՕՀԱՖ ՊԻՐ ԷՎԼԷՆԻՇ

Օլտուգճա զէնկին վէ 70 եաշընտա պիր իխթիյար Բում՝ էվլէնմէք արզուսընտա տիւշիւպ, վէ պիր կէնճ գըզ պուլմագ իւզրէ Պրուսա տախիլինտէ Օրթա քէօյինէ ազիմէթլէ, իխթիյարըղը Հասէպիլէ քէնտիսի կէլին արամագտա ճէսարէթ իտէմէյիպ, բարա գուվվէթիլէ պու վազիֆէյի Օրթաքէօյլի իքի քիշիյէ Հէվալէ իթմիշ.

Պունլար օ՛ն լիրա իթասըյլա պիր ֆագիրի գանտըրարագ, Հէնիւզ 15 եաշընտա օլան գըզըն՝ իխթիյար իլէ էվլէնմէսի ըրզասընը իսթիհսալ իթմիշլէր, վէ պու ֆագիր՝ գըզընա 30 եաշընտա պիրիսիյլէ էվլէնէճէյինի սէօյլէյիպ, կէճէ եարըսը ալտը իզտիվաճըն իճրասընա գարար վէրմիշ, վէ տիւյիւն ատաթը միւգթէզասընճա կէլինին ճիւզիւնէ տուվագ Թագըլըր օլընան պիր էօրթիւ գօնուլտըղընտան, գըզ կէրէք ուՍանմասընտա վէ կէրէք էօրթիւնին պիր ազ գալըն օլմասընտան, իզտիվաճ բէօմը էսնասընտա ճանընտաքի կիւվէյինի կէօրէմէմիշ, վէ նիհայէթ բէօմը իզտիվաճ խիթամ պուլտուղը, ատէթը մէմլէքէթ իւզրէ կէլին պիր օտայա չէքիլիպ, էօրթիւյի գալտըրըգտան սօնրա աչըգ իւզ իլէ զէվճինին իսթիգպալինէ կէլտիքտէ, Հէրիֆին 50 տէյիլ 70 եաշընը միւթէճավիզ օլտուղընը կէօրմէքլէ, էլինտէքի չամտանը էրէ աթմըշ վէ գարուլը գաքայըպ իւյնի իղֆալ իթտինից, տէտէմ ճերինտէ գօճա Հէրիֆի գօճալըգա գապուլ իտէմէմ Նիդա սըյլա օտանըն իչինտէ քիլիտլէնմիշ, վէ պու սըրատա Նազըր Գըզ պայըլըպ ճէրէ տիւշմիւշ, վէ կիւճ հալ իլէ այըլտարագ գըզըն գանտըրըլմասը իչիւն չօգ չալըշըլմըշ իսէ տէ, ֆախտէպախտ օլմատըղը իչիւն, գօճա Հէրիֆ մէյուսէն օրատան միւֆարէգաթ իթմիշ տիր.

Պու իշին Թէֆսիլաթը Օրթաքէօյիւն Թապը պուլունտըղը Իզնիգ Բում մէթրօբօլիթինին գարարընա գալմըշ, վէ իղֆալ խաիէն գըզըն գօճա Հէրիֆտէն այըրըլմասընա գարար վէրիլէճէկի մէմուլ պուլունմըշ տըր.

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Աշար Դէվշիրմէ վէ իՀալէսի

Մալիյէ Նէզարէթինտէն Հէր Թարաֆա եազըլան պիր Թահրիրաթը ումումիյէտէ, պու քէրրէ իրաատէի Սէնիյէի սաատէր վէ Թապ օլընան Նիզամէնամէ տէրտէսթը իրսալ օլան Աշար Նիզամնամէսի Թաատիլաթընտան միւզայէտէ վէ իհալէյէ միւթէալլիգ օլուպ, Հասըլ էլ մէվաիմ պիլինմէսի էհէմ օլան աՀքեամընըն Թէֆսիրի լազըմէտէն կէօրիւնիւպ, չէօլէ քի, իլթիզամ վէ քէֆալէթ մէսուլիյէթի մէճլիս վէ մաՀքէմէլէր ազասընա գալմ քեաթիպլէրինին էմլաքընտա տա վէ ալրապալարընտան մէնֆաաթ վէ թիճարէթլէ ըէն տիլէրինէ միւշթէրէք օլանլարա տա շամիլ օլուպ, ֆագաթ պունլարըն խանէ վէ խարէլէրի միւսթագիլ վէ քէնտի էմլաք վէ սէրվէթլէրիյէ թէէմինաթ իթասընա միւգթէտիր օլան միւթէալլիգաթը միւսթէսնա խուսուսի, վէ աշար ալաճագ միւլթէզիմլէրին սաքին օլտուղը ճէրլէրինտէն վէ գէրրալըն խարճիլէրինէ բէտէլի ըրամէնի մաատա էմլաքըն գըյմէթը Հազրէի Հազըրգըյէսի նէ իսէ, օնա կէօրէ իքի գաթը օլարագ պիր իխթիյարը մալի Թագտիր օլընըպ, պիր Թարաֆտան մաՀճուզ (սէքսէմթըօլը) օլմատըղը Հալտէ, օլ մըգտարա խանի 50,000 գրշ. գըյմէթլի էմլաք իրաէ իտէնլէրին 100,000 գրշ.ա գատար բէյի Թուլթուլուպ, էօշտէսինտէ Թէգարրուր իտէճէք աշար պէտէլի մըգտարընըն 3տէ 1ի Նագտ վէ եախուտ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին բէսմէն բիւլ ճատա Թէտավիւլ իտէն վէ Համիլինէ աիտ օլան Թահվիլաթը բիւլճա ֆիյաթըլյա աինէն Թահվիլաթ տէրո գիմէթ իտէնլէրտէն տիւկէր քէֆիլ ալըգ լագըմ կէլէրէք, իխթամը միւզայէտէտէ Տամկա գանուննամէսինէ Թէվֆիգէն բուլլու սէնէտաթ ալընմագ իւզրէ, եալընըզ էմանի միւզայէտէ տէ քէֆալէթ խուսուսընըն միւզայէտէ բուսուլարընտա պիթթէրտիպ քէֆիլլէրէ Թաճմիլէ վազթը միւզայէտէտէ պուլունմամաճագ քէֆիլլէրտէն բուլլու սէնէտ մուվազզաթ ախզ օլունաճագը, վէ գարիյէլէր աշարը միւզայէտէսինին եալըզ մէրքէզ Թալիպլէրինէ Հասր օլունմայըպ, տիքէր մաՀալլէրտէ զուհուր իտէճէք Թալիպլէրին Թէքլիֆ բէտէլլէրի գապուլ իլէ գաշպազարլըգ միւզայէտէսի իճրա գըլընմաճագը, վէ պաշլը մահսուլաթը էրքէն էքթիշէրէք, վագթըյլա իհալէսի իճրա օլունամաՀալլէր իչիւն Թէտժուգտան (յուլիոտէն) պէտա իլէ քեանունը էվվէլ (տէկտ.) վէ Հազիրան (յունիս) ինինտէ իտրագ, վէ էմրը իհալէսի Թէմուզտա, վէ ախրէն Թամամլանարը ըլ Հալտէ, աղօսթօստան պէտա իլէ քեանունը սանի, վէ կէճ էքթիլէն մահսուլաթը էօշրիյէնին տախի իլուլտան (սէպտ.էն) պէտա իլէ շուպաթ (ֆէպր.) նիհայէթինէ գատար Թագսիթլէրէ բաղլը օլունարագ, միւտտէթը միւզայէտէ վէ իհալէ պավարագաի Եէպարիյէ էհալիյէ պիլտիրիլէճէկի ճիՀէթլէ, միւզայէտէ վագթընտա պուլունմայան էհալի Հագգըլարընը Խըգզ իթմիշ օլաճագլարընտան, միւզայէտէ բուսուլարընա կէլմէտիքլէրի իշարէթ օլունարագ, գիւրի ազատան պիրիյէ իՀալէ մէմուրը վէ եա գայմագամ Թարաֆընտան միւշթէրէքէն մէօհիւրլէնմէսի իշար գըլընմըշ տըր.

ՐԷՍՄԻ

Մաբէյնը Հիւմայուն պէշքեաթիպլիքինտէն

Ապաճը էնսաֆընտան վէ Բումէլի էհալիսինտէն օլուպ գուզզու տէրիսի միւթաայա էյլէմէք իւզրէ Իզմիրտէն Սիսամա կէլմիշ օլան Կավրիէլ Եօրկի Սէրմէտի Նամ քիմէսնէ ճէտինտէ պուլընըպ Սիսամ էմարէթը ճէլիլէսինտէն կէօնտէրիլմիշ օլան պիր աթէտ գայըգ Օսմանլը լիրասը՝ պաԹէգգէրէ Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինէ կէօնտէրիլմէքլէ, Նէզարէթը միւշարէլէյհատան պու քէրրէ ալընան ճէվապտա, գիւր օլընան լիրանըն մէւքիւքէթը Շահանէ Թարէսինէ մուայէնէ իթթիրիլտիքտէ, ազըըլըը պիր տիրհէմ 4½ գըրաթ օլուպ միւքէքքէպաթը պագըր իլէ Թիւթճա խալիթէսինտէն իպարէթ վէ պինաէնալէյհ գալփ օլտուղը Թէպէյյիւն իթմիշ, վէ պունըն սաիր մաՀալլէրտէ տէ սիւրիւլմէսինէ չալըշըլաճագը մէլհուզ պուլընմըշ օլտուղընտան, միւթէմատիէն տըգգաթ օլունարագ չայէտ պէօյլէ գալփ ալթուն կէօրիւլէճէք օլուր իսէ, մուամէլէի լազըմէ իֆա գըլընմագ իւզրէ ումումէն վիլայաթ իլէ միւսթագիլ միւթէսարրըֆլըգլարա վէ Զապթիյէ Նէզարէթը ալիյէսինէ իճրայի Թէպլիղաթ օլունմասը լիւզումը կէօսթէրիլէրէք, իճապը Տախիլիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինէ իճրա գըլընմըշ տըր.

―•◆•―

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Իզմիրտէ բասաքօրթխանէտէ միւԹախատիմ Բուսումաթ մէմուրը Իհսան պէյէ րիւթպէի սալիսէ,

Հալէպ վիլայէթինտէ Գապր-Ծիքէպուլ գազասը Նաիպլիկի՝ Օֆ Նաիպի սապըգ Մէհմէտ Նասիհ էֆ.յէ,

Սուրիյէ վիլայէթինտէ Հումս գազասը Նաիպլիկի՝ Այվալըգ Նաիպի Սաիտ Հիքմէթ էֆ.յէ,

Պրուսա վիլայէթինտէ Այվալըգ գազասը Նաիպլիկի՝ Քէսքինլէր Նաիպի սապըգ Մէհմէտ Ճէմիլ էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարէլէյհատա Ուշագ գազասը Նաիպլիկի՝ Մէքթէպը Նիւվվապտան մուխրէճ Մէհմէտ Սաիտ էֆ.յէ,

Իզմիր վիլայէթինտէ Զինէ գազասը Նաիպլիկի՝ Նալուժ Նաիպի սապըգ Մէհմէտ Րիւշտի էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարէլէյհատա Ագ-Հիսար գազասը Նաիպլիկի՝ Լօրօս Նաիպի սապըգ Ապտիւլ Մուին էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարէլէյհատա Մէնէմէն գազասը Նաիպլիկի՝ Գայիրգօն Նաիպի էսպագ Ապտուլլահ էֆ.յէ,

Վիլայէթը միւշարէլէյհատա Զալ գազասը Նաիպլիկի՝ Զիինէ Նաիպի սապըգ Մէհմէտ էֆ.յէ,

Իզմիր սանճաղընտա Ատա Բազարը գազասը Նաիպլիկի՝ Հավզա Նաիպի սապըգ Սիւլէյման Նէճաթի էֆէնտիյէ,

Գօնեա վիլայէթինտէ Էրէքլի գազասը Նաիպլիկի՝ Մուսլիճէ Նաիպի էսպագ Մէհմէտ Շէվգի էֆ.յէ Թէվճիհ պույրուլմըշ տըր.

⁂

Զաթը սամիի Հազրէթը Մէշիխաթբէնահիյէ (Շէյխիսլամ էֆ.յէ) մուրասսա Մէճիտի,

Սէլանիք վիլայէթի միւլհագաթընտան Սարը-Շապան գազասը խարէ մէճլիսի ազասընտան Ահմէտ էֆ. իլէ, միւթէհայիզանը մաՀալլիյէտէն Հաճի Մուսթաֆա աղայա 4ինճի Մէճիտի,

Իզմիր իւչիւնճի մէվգը մէմուրը Ջէրքէս Իսմաիլ, վէ Իզմիր տէնիզ միւֆէթթիշի Սիւլէյման աղալարա 5ինճի րիւթպէ Մէճիտի Նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր.

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Նէտիգուլէ ճիվարընտա Իլիաս պէյ մաՀալլէսինտէ Թրամվայ ճատտէսինտէ վագը գաՀվէճի Միչինին գըզը 5 եաշընտա Վասօ՝ խանէսի բէնճէրէսինտէն սօգագա տիւշմէքլէ պաշընտան աղըրճա մէճրուհ օլմուշ տըր.

—Էվվէլքի կիւն սաաթ 6 գատարլարընտա Սթէնեա իսքէլէսինտէն վաբօրա կիրմէքտէ օլան էմլաքը Հիւմայուն գօրուճըլարընտան Ահմէտ աղա՝ Հէր Նասըլսա տէնիզէ տիւշմիւշ իսէ տէ, էթրաֆտան եէթիշիլէրէք սալիմէն գուրթարըլմըշ տըր.

—Աւսթրիա տէվլէթինին Իզմիր գօնսօլօս վէքիլի Մ. Սօֆիլէ՝ տիւն Իզմիրտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշտիր.

—Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Գօզագ իչինտէ Մէզար-Պուռնը Նամ մաՀալտէ պիր մուՀաճիր արապասընըն պէկիրլէրի իւրքիւպ տօգկընլէրի գօբարարագ տէնիզէ տիւշմիւշլէր իսէ տէ, օրասը սըգ օլմագ միւնասէպէթիլէ գուրթարըլմըշ, վէ օ էսնատէ արապաճը տախի ճիւզիճէ մէճրուՀ օլմուշ տըր.

—Վիզէ վէ Միտիէ գազալարը Բում մէթրօբօլիտի օլուպ Տէրսաատէթտէ պուլընան Գօսթանթինօս էֆէնտի՝ էվվէլքի կէճէ ֆիւճաէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր.

—Մարմարա տատասընտա կէչէն բազար կէճէսի Հարիգ զուՀուր իտէրէք 60 խանէ միւՀթէրէգ օլմուշ, վէ պիր չօճուգ տախի աթէշլէր իչինտէ գալըպ Թէլէֆ օլմուշ տըր.

—Յուլիս 7 Թարիխլիէ Էրզրումտան եազըլան պիր մէքթուպա նազարէն, չէհրը մէզքիւրտէ շիտտէթլի պիր պօրա զուՀուր իտուպ, էքսէր խանէլէրին ճամլարընը գըրտըղը կիպի, պազը աղաճլարը տախի տէվիրմիշ, վէ նէֆսը Էրզրումա 3 սաաթ մէսաֆէտէ պուլունան Ըլըճա քէօյինտէ տախի Թէնէզզիւհ իչիւն Գըլըճ չըգմըշ օլան էհալինին Հալըրլարընը ուչուրմըշ, վէ ճէվիզ պէօյիւքլիքինտէ տօլու եաղմըշ տըր.

ՏՕԳԹՕՐ ՖՕՆ ՏԻՒՐԻՆԿ

Ալէմանիանըն Համպուրկ չէՀրինտէ քեաին Բրօֆէսէօր Բէննարըն խասթախանէսինտէ վէ Գամպրիտտա Էրլանկէր չէՀրի Տարիւլ Ֆիւնունը ազալըղը ճէրրահիյէ Թէտավիխանէսինտէ էմրազը ճիլտիյէ վէ սիֆիլիզ պաշ Թապիպը սապըգ տօգթ. Ֆօն Տիւրինկ՝ պաիրատէի Սէնիյէի Հազրէթը Բատիշահի ՄէքԹէպը Թըպպիյէի Շահանէտէն էմրազը ճիլտիյէ վէ սիֆիլիզ մուալլիմլիկինէ Թային պույրուլուպ, միւրաճաաթ իտէճէք մալուլլէրի Հէր կիւն Պէյօղլընտա Աղա Ճամիսինտէ Գուլ օղլու սօգաղընտա Գիլէպ Օրիանթալըն գարշըսընտա քեաին 12 նումէրօլը խանէսինտէ Հէր կիւն սապաՀլայըն ալաֆր. սաաթ 9տան էօյլէնէ գատար իճրայի միւաավաթ իտէճէյի, վէ Հէր բազար էրթէսի, չարշէնպէհ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի սապաՀլայըն ալաֆր. սաաթ 7տէն 9ա գատար ֆուգարայա մէճճանէն պագգաճաղը իլան օլունուր.

4—4

(54)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

—Սակայն եթէ այդպիսի յանդգնութիւն մը ընէք, դուք ալ աշխարհիս ո՛ր ծակը պահուըտիք, իմ խոստովանութեանս վրայ այն մի և նոյն արդարութիւնը զձեզ գտնելով երեւան կրնայ հանել, Պետրոս աղա, և կամուրջին գլուխը կախուելու պատիւը այն ատեն մի միայն ինձ չեն տար: Ասոնք այնպիսի խնդիրներ են՝ որոց վրայ երկար բարակ վիճաբանութիւններ ընելով ժամանակ կորսնցնելնիս չարժեր, որովհետեւ գիտեմ որ դուք որչափ արիւնարբու՝ այնչափ ալ խոհեմ մարդ մի էք. և քանի որ բոլոր սարսափելի գաղտնիքները միայն իմ և ձեր մէջը մնացած են, ես ինքզինքս ամեն ատենէ աւելի ապահով վիճակի մէջ կ՚զգամ. այս պարապ խօսքերը թողունք այլ ևս, Պետրոս աղա, ես լաւ կը հասկնամ որ ինձմէ դարձեալ մեծ ծառայութիւն մը կ՚սպասէք. և քանի որ ապահովապէս գիտեմ թէ ծառայութեանս աստիճանին համեմատ վայելուչ վարձատրութիւն մ՚ընելու առատաձեռնութիւնը ունիք, կը բաղձամ որ սա անօթի վիճակիս մէջ ինձմէ պահանջելիք բաներնիդ կարի մեծ բան մ՚եղած ըլլայ: ուրեմն նախաբանները թողունք, և բուն խնդիրը ինչ որ է՞ այն ըսէք՝:

—Միշտ խելացի ես, Մանուկ. յիրաւի այս անգամ եթէ ոչ այնչափ կարեւոր, սակայն բաւական դժուար գործողութեան մը համար քու խորհուրդիդ ու բազուկներուդ պէտք ունիմ:

—Խնդրոյն մէջ դարձեալ արեան գործ կա՞յ, այն ըսէք առաջ:

—Ո՛չ, չկայ. կամ լաւ եւս է ըսել, այդ կէտը մեր պատրաստելիք յատակագծի ձեւէն կախում ունի. պէտք է անիկա որոշել:

—Կը բաղձայի որ անպատճառ արիւն ալ ըլլար գործին մէջ:

—Ինչո՞ւ համար, Մանուկ. այս աստիճան արիւն տեսնելու փափա՞ք ունիս:

—Չէ, անոր համար չէ. գործին մէջ արիւն եղած ատենը աւելի շահաւոր կ՚ընուի. և ինձ ալ կարելի եղածին չափ շատ դրամ պէտք է.

—Որչափ դրամի պէտք ունիս, Մանուկ. հաշիւդ շուտ լմնցուր:

—10000 ղրուշով կրնամ գոհ ըլլալ, և որ սակայն առանց արեան յաջողութեամբ ձեռք բերուելիք գումար մը չերեւիր ինձ:

—Շատ լաւ. եթէ խորհուրդս կատարեալ յաջողութեամբ գլուխ ելնէ, գործին մէջ արիւն ըլլայ թէ ոչ, 10000 ղրուշ տալ կը խոստանամ:

—Այն ատեն ամեն բան կը լմնայ, Պետրոս աղա. և խորհուրդնիդ ինչ որ է, կրնաք հիմակուընէ ապահով ըլլալ թէ անիկայ գործադըրուած է:

—Այնչափ մի՛ աճապարեր, Մանուկ. գործին մէջ անանկ մէկու մը պիտի պատահինք, որ քու կարծածէդ շատ աւելի դժուարութիւն պիտի յարուցանէ մեզի դէմ. եթէ այն մարդը եղած չըլլար ... այն սոսկալի մարդը:

—Է՜հ, ո՞ր մարդն է այդ, կրնանք նախ և առաջ անիկայ մէջ տեղէն վերցնել, իմ դանակիս զօրութեան դէմ դնելու չափ մե՞ծ պատուար մի է այդ:

—Մանուկ, իմ ըսած մարդուս դէմ, կը վախնամ որ քու դանակդ ալ արժէք մը չպիտի կրնայ ունենալ ... պատերազմներ տեսնող հսկայ մի է:

—Բայց ո՞վ է այդ մարդը, միթէ զինքը կը ճանչնա՞մ, անո՞ւնը ինչ է:

—Անունը Հայր Ռափիկ է, այդպիսի մէկը ճանչցա՞ծ ես մինչեւ հիմա:

—Ո՛չ, այդպիսի անուն մը չեմ յիշեր, բայց ո՞ւր կը բնակի այդ մարդը:

—Սամաթիա կը բնակի «Իքի Եիւզլիւ» ըսուած թաղը:

—Կուզէ նէ «Տէօրթ Եիւզլիւ» թաղը բնակի. ատկէ ի՞նչ կելնէ. կերեւի թէ այդ հսկային տունը պիտի մտնենք և գեղեցիկ աւար մը ձեռք բերենք և գուցէ Մարտիրոս աղայի աւարէն խիստ մեծ աւար մը:

—Ճիշդ է ըսածդ, Մանուկ, այն մարդուն տունը պիտի մտնուի և կողոպուտ մը ձեռք պիտի անցուի, բայց գողութիւնը դրամի վրայ չէ:

—Հապա ինչի՞ վրայ, գեղեցիկ կնոջ մը անձին վրայ կարծեմ:

—Ոչ, Հայր Ռափիկ առանձին կը բնակի իւր տանը մէջ, միայն մէկ քանի կարեւոր թուղթեր կան, միայն ինձ համար կարեւոր թուղթեր զորս անպատճառ գտնելով ձեռք անցնելու եմ, և քեզի համար ամենեւին արժէք չունեցող այդ մէկ քանի կտոր թուղթերը ձեռք անցնելու յաջողած վայրկենիս 10,000 ղրուշի պարգեւս ալ քու գրպանդ մտած պիտի ըլլայ:

—Եւ եթէ այն թուղթերը հոն չգտնա՛ք, այն ատեն իմ աշխատութիւնս պարա՞պը պիտի երթայ. բայց չէ, դուք այնպիսի անիրաւ բան չէք ըներ:

—Չէ, յիրաւի անիրաւ բան ընել չեմ ուզեր, ինչ որ ալ ըլլայ պէտք է որ քու վարձքդ լիովին վճարեմ, եթէ այն ըսած թուղթերս ձեռք անցնելու յաջողիմ, ճիշդ 10,000 ղրուշ պիտի վճարեմ քեզ, եթէ չյաջողիմ, միայն 2000 ղրուշով գոհ ըլլալու պիտի պարտաւորուիս:

—Շատ աղէկ, թող այնպէս ըլլայ, յուսամ թէ 10,000 ղրուշնոց տեսակը կը յաջողի ... բայց հիմա ընելիքնիս նայինք, Սամաթիա այդ Հայր Ռափիկի տունը պիտի մտնենք այնպէս չէ՞. բաղդէս ալ այս տարուան գիշերային արշաւանքներնիս այդ օրհնեալ թաղը կըլլայ կոր, ինչ որ է մարդը մինակ է տունը կըսէք կոր, վտանգաւոր ալ մարդ է եղեր:

—Բայց դուն այդ վտանգին մի նայիր, Մանուկ. բուն խնդիրը այդ մարդը վաղը գիշեր տունը պառկելէ արգիլելու վրայ է, որպէսզի առանց աղմուկի և ամենայն դիւրութեամբ տունը մտնենք և այն ըսած թուղթերս անարգել կերպիւ ձեռքս անցնելու համար ամեն տեղ ազատօրէն խուզարկելու ապահով միջոց մը ունենանք:

—Տունը մինակ երկուքնիս պիտի մտնենք, այնպէս չէ՞:

—Այո, միմիայն երկուքնիս, ուրիշ վկաներու պէտք չկայ:

—Հը՞մ, այդ Հայր Ռափիկ է ինչ է, այդ չարաճճին վաղը գիշեր այն տունը պառկելէ արգիլելու ենք, մտածելու բանը այդ է:

—Ես քիչ մը մտածեցի այդ բանին վրայ արդէն, Մանուկ:

—Եւ ի՞նչ եղաւ ձեր մտածմանց հետեւութիւնը նայինք:

—Այդ Հայր Ռափիկը, Մարտիրոս աղան շատ կը սիրէ:

—Շէհրի փողոցին տունը որ զինքը կողոպտեցինք, այն Մարտիրոս աղան:

—Այո՛, չքնաղ Իսկուհիին խեղճ և յուսահատ ամուսինը:

—Որն որ աւելի խեղճ և աւելի յուսահատական վիճակի մը վերածելու համար իւր վերջին ապաւէնն եղող 15000 ղրուշն ալ իրմէն գողնալու խիղճ չըրինք. բայց մենք իրմէ աւելի ստակի պէտք ունէինք ...

—Հիմայ ինձ նայէ որ ըսեմ, Մանուկ. ես արդէն Մարտիրոս աղայի կողմանէ Հայր Ռափիկի ուղղեալ նամակ մը պատրաստեցի:

—Ուստի դուք Մարտիրոս աղան տեսաք և զանի՞ ալ կաշառեցիք:

—Մարտիրոս աղա կաշառուելու մարդ չէ, թէպէտև հաստատապէս գիտեմ որ մուրացիկէ մ՚ալ աւելի թշուառ վիճակի մէջ կը գտնուի. մուրացիկը գոնէ մուրալով հաց կը ճարէ և անօթի չմնար, բայց Մարտիրոս աղա անօթի ալ կը մնայ, հաց չմուրար, և ոչ ալ որ և է մէկէն ստակ կ՚ընդունի:

—Պարզապէս սա մարդուն համար յիմար է չըսէ՞ք:

—Յիմար կամ խելացի, խնդիրը հոն չէ. ես սանկ ըսելովս քեզի հասկցնել ուզեցի թէ Հայր Ռափիկին իմ խորհրդիս նպաստաւոր նամակ գրել տալու համար զինքը կաշառելը ո՛րչափ անհնարին բան է:

(Շարունակելի)

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Րումէլի շըմէնտըֆէր բիյանգօսընըն կէլէճէք գուրասը իչիւն [illegible] պիլէթլէրի սաթըն ալմագ խըհէյընլէր՝ պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն ալաֆր․ սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնըրա սաաթ 3½ա գատար Պանգը Օսմանիտէն միւպայաա խուսըլէճէքլէրի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Րումէլի շըմէնտըֆէր թահվիլաթընըն գուրայը ալաֆր․ օգոստոսըն 1ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ Զարպխանէի ամիրէտէ քէշիտէ օլունաճագտըր։

550 նումէրօ իքրամիյէ գազանըրպ, էն պէօյիւք իքրամիյէ 600,000 ֆր․ օլաճագտըր։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին միւսաատէի մախսուսասիյլէ Գալաթատա Գօմիսիօն խանը պիթըրնտա 18 նումէրօյը պանգամըզտա 7½, 5 վէ 3 ղրշ․ա մուգապիլ թահվիլաթը մէզքիւրէնին բրօմէսլէրի ֆիրուխթ օլունմագտատըր։

Իշպու բրօմէսլէր՝ խալգա սուրէթը մախսուսէտէ թավսիյէ օլունըր։ Զիրա պիր ատամ 7½ վէ 5 վէ 3 ղշ․ իլէ մէպալիղը քիւլլիյէ գազանապիլէճէքտիր․ հալ պու քի, պու ճիւզի մըգտարտա օլան պարայը ճէպին տէ սագլար իսէ, հիչ պիր չէյ գազանամազ։

Ժօրժ Ծանէթթօ էֆէնտի պանգասընտա պօրսա ֆիյաթընա օլարագ Րումէլի շըմէնտըֆէրի թահվիլաթընըն անա պիլէթլէրի տախի սաթըլըր։

Թէճրիւպէի թալի իճմէք իսթէյէնլէր՝ իշպու բրօմէսլէրտէն իշթիրա իչիւն վագթ ու զէմանըյլա պանգամըզա միւրաճաաթ իթսինլէր։

Ժ․ Տ․ ԾԱՆԷԹԹՕ

ԹԱՍԱՐՐՈՒՖԱ ՄՈՒՀՈՒԼԷԹ

Այտա անճագ պիր վէ եա պիր գաչ մէճիտիյէ արթըրարագ սէրմայէ վէ սէրվէթ սահիպի օլմագ․

Ա․ ԱԲԻԿԵԱՆ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ստամպօլ, Պօղչէ-Գափու, Թաշ խան Ն․ 60

Պու մաղազատա Թիւրքիանըն վէ Եվրօպանըն 600,000 500,000 300,000 250,000 100,000 վէ զայրիհիմ ֆրանգ պէօյիւք իքրամիյէլի հէր նէվի բիյանգօ թահվիլաթը, պէտէլի մահ պէ մահ թէէտիյէ օլունմագ շարթըյլա ֆիրուխթ օլունըր։

Իքի թագսիթ վէրիլտիքի կիպի թահվիլաթ միւշթէրինին մալը տըր․ վէ իքրամիյէ վէ ֆայիզլէրինի քէնտիսի ալըր։

Սաթըլան թահվիլաթ՝ մէնսուպ օլտուգլարը տէվլէթլէրին քէֆալէթի թահթընտա վէ ղայէթ միւթէպէր օլուպ, ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պանգասընա թէսլիմ խուլմիշ տըր։

Պու մաղազատա՝ պօրսա ֆիյաթը իւզէրինէ նագտ իլէ տախի թահվիլաթ սաթըլըր․ հէր կէօնա պօրսա մուամէլէսի իճրա օլունըր։

Թաշրա սըբարըշլարը իչիւն ալընան գօմիսիօն բէք ճիւզի տիր։

Մալիւմաթը մուֆասսալէ ախզը իչիւն, պիզզաթ եախօտ թահրիրաթ մէքթուպ իլէ մաղազայա միւրաճաաթ օլունա։

ԻԼԱՆ

Յ․ Վ․ ԱՃԷՄԵԱՆ

Թիւրքճէ, Րումճա, Էրմէնիճէ, Պուլկարճա, Իսպանիօլ, Մուսէվի հուրուֆաթըյլա Արապճա, Ֆրանսըզճա, Ինկիլիզճէ, Րուսճա, Ալէմանճա վէ Հօլանտաճա հէր նէվի էվրագ թապ վէ թէրճէմէ օլունըր, պու լիսանլարտան տէրս իթա խուլըքէճ իլանաթ, տէավի, հիսապաթ վէ հէր նէվի էմլաք վէ վէրկի մուամէլաթը վէ պու գապիլ մէսալիհ տէրէօհտէ խուլըր։

Գալաթատա Զիւվէր-պէյ խանընտա նումէրօ 4։ 8—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 30 յուլիս

Ինկիլ․ էսհամը Ինկ․ Լիր․	098-9/16
Օսմ․ էսհամը աչըլմը	16-1/16
» » գարանտը	16-1/8
» » Սէրի Ա	28-
» » » Պ	16-5/8
» » » Ս	15-7/8
Օթօման 1871	91-1/4
Օսմանլը Պանգասը	10-1/4
Րուսիա իսթիգրազը	100-
Մըսըր սուլ․ մութթահըտէ	89 1/8
» իմթիյազը	103-7/8
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	83-1/2
[illegible] իսթիգրազը	102-1/4
Մաճառ․ խաթ․ էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-35-

Բարիզ 30 յուլիս

Ֆրանս․ էսհ․ 3 % ֆր․	81-43
» » 4½ %	105-02½
Սէնի Օսմ․ էսհամը աչըլմը	16-17½
» » գարանտը	16-20

[illegible]

Սէրի Պ․	-
» Ս․	15-15
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	59 62½
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	508-75
Գրէտի Լիօնէ	672-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1260-
Գօնթուար տ'էսգօնթ	080-
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2266 25
Րուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էսհամը	93-35
Մըսըր ֆօնտ․ մութթահըտէ	447-50
Եունան 5 % 1879	461-25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-14

Վիէննա 30 յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120-70
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	31-70

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ․ ումլ․ տիւն ագչ․ գաբ․	17-22
» » » էն եիւքսէք	17-26
» » » էն աշաղը	17-22
Պու սապահ աչըլըշը	17-23
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ․	44-33
» » » էն եիւքսէք	44-38
» » » էն աշաղը	44-32
» » » աչըլըշը	44 32
Մըսըր մութթահըտէ գաբ․	-
Պու սապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա․	28-
» Պ․	16-20
» Ս․	17-23
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	59-25
Ագչէ ֆարգը	7-
Րէբօր ղրշ․	-
Հէվալէսիզ »	10-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-25
Սթամպօլ պանգասը	7-08
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-15
Թրամվայ	4-60

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղրշ․տան	Ղրշ․ Բր․
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէթալիք »	102-10
Պէշլիք »	104-
Ալթըլըգ »	104-
Ինկիլիզ լիրասը	110-08
Ֆրանսըզ ալթունը	87-25
Բօլ	80-05
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	08-87

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-30
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	08-20
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 22)

Ասաքիրը Շահանէ մուայէնաթը իչիւն միւպայաա օլունաճաղը էվվէլճէ իլան գըլընան մալում էլ մըգտար Սիպիլ եաղընըն պէհէր գըյէի ճէտիտի սէքիզ ղրուշ օթուզ տօգուզ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իշպու թէմուզըն օն տօգուզընճը չարշէնպիհ կիւնիւ պիլմինագասա գարարը գաթիի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ սաաթ տօգուզա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

15 թէմուզ 1889

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 23)

Էսէրը ճէտիտ քեաղըտը	Թօբ	300
Սթանպօլ քեաղըտը	»	400
Բէրտահըլը էլէք պաթթալ քեաղըտը	»	400
Բէրտահըլը էլէք Սթանպօլ քեաղըտը	»	200
Վէնէտիկ պաթթալ քեաղըտ	»	100
Զիֆթէ բավեա քեաղըտ	»	100
		1500

Տաիրէի ասքէրիյէ մաթպաասը իչիւն լիւզումի օլան պալատա ճինս ու մըգտարը մուհարրէր քեաղըտ միւնագասայա վազ օլունմըշ օլտուղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն իշպու թէմուզըն նիհայէթինէ գատար հաֆթատա իքի տէֆա եանի ճումա էրթէսի վէ բազար էրթէսի վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Մուհասէպաթ տայիրէսի չիւպէի մախսուսէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

17 թէմուզ 1889

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 24)

Տէօրտիւնճի օրտուի Հիւմայունի իչիւն մէվքի միւնագասատա օլան եիրմի պէշ պին մէթրօ չայաղըն պէհէր մէթրօսը օն պէշ ղրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, իթասընա թալիպ օլանլարըն թարիխի իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

17 թէմուզ 1889 3—2

Սթէֆանի վէլէտը Նօվագօֆըն Գօրէնկեան Արթին վէլէտը Մանուկա օլան տայինը մահքիւմէսինին թէսվիյէսի իչիւն Սթամպօլտա Մէյվէխօշ կէօմրիւկի ճիվարընտա Եէնի խանտա 7 նումէրօյը օտայա նագլ իլէ թահթը հաճզէ ալընըրմըշ օլան գասաթօր վէ չայագ վէ չուհա վէ հազըր էլպիսէ վէ սաիրէ միսիլլու էշեալ վէ էշեասը իշպու թէմուզըն 24ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 4տէն 9ա գատար մէզքիւր խանտա մէզատը մախսուս հուզուրընտա պիլմիւզայէտէ սաթըլաճաղընտան, իշթիրասընա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին եէվմ վէ վագթը մէզքիւրտէ մահալլը մէզպուրտէ հազըր պուլունմալարը մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տայիրէսինտէն իլան օլունըր։

19 թէմուզ 305

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ վագը օլուպ, միւտտէթը միւզայէտէլէրի մուգատտէմա իլան խուլէն գազալար աշարընտան նէֆսը Պրուսա գազասընտա աշարը հէնուզ իհալէ օլունմայան օվա քէօյլէրինին միւտտէթը միւզայէտէսի թէմուզըն 20ինճի, վէ տաղ քէօյլէրինին 25ինճի կիւնիւնէ գատար թէմտիտ խուլմըշ օլտուղընտան, թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէնին ինգըզասընտան էվվէլ մահալլինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

18 թէմուզ 305

Գօսօվա վիլայէթի տախիլինտէ Իւսքիւպ գազասընըն մա խաչխաչ աֆիօն էօշրիւ իշպու 305 սէնէսինէ մախսուսէն պիլմիւզայէտէ 5000 ղրշ․ տա մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր խուլըրէք, թէմուզըն 13ինճի կիւնիւ գարարտատէսի քէշիտէ օլունմըշ օլտուղընտան, պունա թալիպ մէզքիւրտէն իթիպարէն միւտտէթը նիզամիյէսի օլան պիր հաֆթա զարֆընտա 100տէ 1տէն նօգսան օլմամագ իւզրէ զամմա թալիպ օլանլարըն մահալլինէ վէ եախօտ մէճլիսը Մալիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

16 թէմուզ 305

3—2

Իւսքիւտարտա Բաշա Լիմանընտա իճառէյէ չըգան քէօշէ պաչընտա տէյիրմէն իթթիսալինտէ օլուպ հէր թարաֆը տուվար իլէ մուհաթ վէ տէրունինտէ մէշճուր պաղչա վէ պիր գահվէխանէ վէ քիւլլիյէթլի թաշ պուլընան վէ հէր նէվ էպնիյէ ինշասընա էլվէրիշլի օլան 1700 զիրա արսա իլէ պիր մասուրա մահ լէգ զ վէ Գատըքէօյ ճիվարընտա Եէլ Տէյիրմէնի նամ մահալլին էն միւթէպէր վէ հավատար եէրինտէ վէ քէօշէ պաշընտա 520 զիրա արսա սահիպի թարաֆընտան սաթըլաճաղը ճիհէթլէ, թալիպ օլանլարըն մէզքիւր Բաշա Լիմանընտաքի արսա իչիւն Իւսքիւտարտա Շէյխ Ճամիի շէրիֆի ճիվարընտա պագգալլար քեթխիւտասը Ավրամ աղայա վէ Եէլ Տէյիրմէնինտէքի արսա իչիւն օ ճիվարտա թէլէկրաֆխանէի ամիրէ մէքթուպի գալէմի միւմէյյիզանը խուլաֆասընտան Իզզէթլու Համիտ պէյ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

5—5

Ճէննէթ մէքեան էպուլֆէթը Սուլթան Մէհմէտ Խանը Ղազի վէ ճէննէթ մէքեան Սուլթան Ահմէտ Խան հազրաթլարը ճէվամիի շէրիֆէլէրի տըրշ ավլուլարընտա, թէգարրուպ իտէն իշպու 1306 սէնէսի իտըը ասահընտա 4 կիւնտէ Նիզամէն քիւշատը մէաթու օլմայան սէրկի վէ սաիրէ վէ թալէպէտէն բուսուսմէ ալընմագ իւզրէ թալիպլէրինէ մագթուէն իհալէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան, մէզքիւր բուսումըն իլթիզամընա թալիպ պուլընանլարըն իշպու չէհրը զիլգատէնին 28ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն չէհրը զիլհիճճէնին 8ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնէ տէկին էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի մուհասէպէի ումումիյէ խալէմինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

13 թէմուզ 305

5—4

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՔՕՄՓԱՆԵԱ
բօսթա վաբօրլարը

Մէսաժըրի իտարէսի՝ Տէրսաատէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իշլէթտիկի բօսթա վաբօրլարընըն թարիֆասընտա պու քէրրէ պէրվէճհը աթի պազը թատիլաթ իճրա իթմիշտիր․

Վաբօր Մարսիլեատան Տէրսաատէթէ քէմաֆիսսապըգ հէր ճումաա էրթէսի ազիմէթը հարէքէթ իտուպ, սեպթեմ․ 29տան իթիպարէն թային օլընան բօսթա վաբօրը՝ Շիրա, Սէլանիք, Գավալա, Բօրլաքօս վէ Չանագգալէսինէ ուղրայաճագտըր։

Քէզա Տէրսաատէթտէն Մարսիլեայա հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ազշամ սաաթ 4տէ վաբօր հարէքէթ իտուպ, հօկտոմբր 18տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վաբօրը պիր հաֆթա Չանագգալէ, Բօրլաքօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ հօկտոմբր 25տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վաբօրը օ պիր հաֆթա Չանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ պու սուրէթլէ օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիյա կիտէն վաբօրլա թէսատիւֆ վուգու պուլաճագտըր։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վաբօրլարըյլա Ֆրանսա շըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ թէսատիւֆ իտէր։

Իսթէք օլունտուղտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաթը թէնզիլ խուլմըշ օլուպ, 1ինճի մէվգը 380 վէ 2նճի մէվգը 274 ֆրանգտըր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր․

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանգա ազշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ազիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ մունթազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թրապիզօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպէ, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահըսը մուվասալէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիրուտ իտէն բօսթա վաբօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր։

Սալը կիւնլէրի սապահ ալաֆ․ սաաթ 8տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլըր։ Օտէսատան բազար կիւնիւ հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի Տէրսաատէթէ մուվասալէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի ազշամ ալաֆր․ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էսնաի ազիմէթտէ սուրէթը մունթազամէտէ Պուրկազ, Սիւննէ, Կալաց վէ Իպրայիլէ, վէ ավտէթտէ Կալաց, Սիւննէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի Տէրսաատէթէ վասըլ օլըր։

ՖՐԱՆԳՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

Իսթիգպալ թէէմինի իչիւն Պուտաբէշթտէ բիյանգօլու սիկուրթա շիրքէթի․

1857տէ Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրաթօրլըղը թարաֆընտան 7658 նումէրօյը ֆէրման իլէ թէէսիս օլունմըշ տըր․

Շիրքէթին սէրմայէսի	20,000,000	ֆրանգ
Մէվճուտը սանտըգ	10,000,000	»
Իհթիյաթ ագչէսի	12,000,000	»

Ումում Շարգ վէ Թիւրքիա իչիւն Տէրսաատէթտէ Տիրէքթօր Մ․ ԼՕԹԷՆ ԲՈՒՐԱՐՕՐ
» » » » Սէր միւֆէթթիշ Մ․ ՆԱԶԱՐԷԹ ԽԷՆՃԷԵԱՆ
ԹԻՒՐՔԻԱ ՎԷ ՄԸՍԸՐ ՃԻՀԷԹԼԷՐԻՆՏԷ ՊԷՕՅՈՒՔ ԱՃԷՆԹԷԼԻՔ

Իսքէնտէրիյէ վէ Գահիրէ իչիւն՝ Մըսըր Պանգասը․ Պէրութտա՝ Օսմանլը Պանգասը․ Սէլանիկտէ՝ Ալլաթինի Պանգասը․ Իզմիրտէ՝ Թիւճճարը միւթէպէրանընտան Պալթաճը․ Չէլէպտէ՝ Գէորգ վէ Սահակ Սէթեան․ Ադանատա՝ Գասպարեան վէ Տաղ․ Սպարթատա՝ Շէրէֆէտտին վէ Տէրունեան․ Թրապիզօնտա՝ Օսմանլը Պանգասը․ կանճը օղլու Մուրատ․ Էտիրնէտէ՝ Օսմանլը Պանգասը վէ զայրիհիմ․

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ խիմիեյ իսթիգպալ շիրքէթի ղայէթ սուհուլէթլի սիկուրթաէ իլէ մէշղուլ օլմագտա տըր․ կէրէք պէօյիւք տատավար վէ կէրէք ճուզլար իչիւն պիր վագթը մուայյէնտէն սօնըրա, էվվէլճէ գարարկիր օլունան միգտար իւզրէ։

Զանն իտէրիզ ուզուն պօյլու խըզահաթա միւհթաճ տէյիլ տիր․ պիլընան վէ եախօտ չօլուգ չօճուղը օլան պիր բէտէրին, կէրէք քէնտիսինին լարընըն իսթիգպալը թէէմինի իչիւն տիւշիւնմէսին․ չիւնքի պիր ատէլուր, էզլէճէ տախի իսթիգպալըղը օլաճագ տըր․ իշթէ պունլարըն տէքէթ հէր պիր գօլայլըգլարը վէրմիշ տիր․ սէնէլիք ուֆագ վէ կէօզէ կէչէնին շիրքէթին սանտըղընա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, չիւնքի հիչ պիր միրուրի իլէ նէ՞ հալ քեսպ էյլէյէճէք քէնտի իսթիգպալի, վէ եախօտ իթարքտէն սօնըրա նէ՞ օլաճագ քէնտի այալ ու էվլատընըն հալի․ պօրճ տըր պէհէր սընըֆտա պուլընան պիր ատէմ իչիւն չիմտիտէն իսթիպանըն հէր պիր ճիհէթինտէ վէ հէր պիր հիւքիւմէթին թահթը իչիւն հիմայէտէ շիրքէթլէր պուլընմագտա տըր, վէ բէնչպէր կիւրուհնի թօրլար իլէ իմբէրաթօր էվլատլարը վէ խանէտանը իսթիգպալ սիկուրթա թէ պու շիրքէթլէրին էն ճէսիմ վէ էն միւթէպէր վէ Եվրօբանըն հէր պիր տան թաատիգ օլունմըշ օլան, վէ սանիրէն Աւսթրիա-Մաճառիսթան թահթընտա պուլընան վէ 31 սէնէլէրտէն պէրու տէվամ իթմէքտէ օլան կուրթա շիրքէթի Թիւրքիանըն բայիթախթը պուլընան Տէրսաատէթտէ պէրու պիր միւտիրիյէթ թէէսիս իթմիշ տիր։

1․ Շիրքէթին իսթիգպալ թէէմինի իչիւն եաբտըղը մուամէլաթընտա պիր տէ գուրա քէշիտէ իտէր ալաֆր․ քեանունը սանինին 30ընտա, տէվլէթինին մուգավէլաթ մուհարրիրլիկի վէ մալիյէ նազըրլըղը թահթը զանըն նումէրօ մուէթլագա 100էր Ինկիլիզ լիրասը եանի 2500 ֆրանգ գ

2․ Սիկուրթա սէնէտինէ մահսուպ օլարագ 3 սէնէլիք վէրկիլէր վէ տէնմիշ օլուր իսէ համիլինին շիրքէթտէն իսթիգրազ իթմէքլիկէ հագգ ու սէնէլիք ֆայիզ եիւզտէ 6յը կէչմէյէրէք․

Պու շիրքէթ՝ եանկըն վէ տէնիզ սիկուրթասը մուամէլաթը իլէ տախի Շիրքէթին միւթէպէր վէ թէէմին օլունմագ իւզրէ տէվլէթը Ալիյէնին զի պուլընան Օսմանլը Պանգասընը թավսիյէ էյլէրիզ վէ եախօտ Եվրօբա յիւք պանգալարընտան քեսպը մալումաթ ախզ օլունապիլիր։

ՊԷՕՅՈՒՔ ԷՃԶԱ ՏԷՊՕԶԻԹՕՍԸ
Ժ․ ԱԼԷՔԵԱՆ
ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻ ՄՈՒԹԷԱՀՀԻՏԻ

Էճզախանէմի իքի սէնէտէն պէրու Եէնի Ճամիտէն Պաղչէ Գափըսը խանընըն ալթընտա 2 նումէրօյը մաղազայա նագլ իթմիշիմ տիր։ Մ ղարֆընտա մաղազամը քէնտի սըրըֆը տախիլինտէ ղայէթ մունթազամ րագ ու թահվիլ իթմէք իչիւն էլտէն կէլէնի տիրիղ իթմէմիշիմ տիր․ իտէնլէր՝ էմթաանըն նէֆասէթինտէն վէ ֆիյաթլարըն էհվէնիյէթինտէ նուտ օլաճագլար տըր։ Էճզախանէի մէզքիւրտէ Ֆրանսա, Ինկիլթէրա մէշհուր Թիճարէթ էվլէրի էճզալարը, «Փիւլլիյէթլի Լօմպարտա վէ Բէ քինինի», Նօրվէկիա պալըք եաղը, Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ հազը լիթէ], Տէրսաատէթտէ պուլընմայանլարըն էն չօգը օլմագ իւզրէ մէքթէպ եա ալէթ ու էտէվաթը, գուլումպըլըղա վէ «կալվանօբլասթիք» զըլար, մէշհուր գօնեագ ֆապրիգալարը գօնեագլարը, Պօրտօ վէ Մալ րօբա մաաէն սուլարը, հուքեաթ տէօգմէճիլէրի իչիւն «Նիքէլ» վէ « զա միւթէալլիգ հէր նէվի լէվազիմ էշեաթ, սրէնկար տիւքքեանլարը լէվազիմաթ, թօբտան սաթըլմագ իւզրէ պօշ շիշէլէր, տաֆիի թէսաֆ ուսուլի իւզրէ թէրթիպ օլունմըշ Լիմիթէր բամպուգլարը վէ ղայրիհի լէր․

Հէր թարաֆտան սըբարըշ գապուլ օլունըրպ տօղրուճա իրսալ օլ րին պիթթէճրիպէ միւշահէտէ իթտիքլէրի իւզրէ, ուզագ մահալլէր լար քէմալը տիգգաթ վէ իհմինա իլէ եէրլէշթիրիլիր։

Մաղազամտա Եվրօբատան խասսէթէն կէթիրթտիրիլմիշ վէ ագ մաճուն սախի պուլընըրպ, պու մաճունն պաղչէպանլարըն վէ պաղչէ բէք զիյատէ եարար։

Լ'ԱՆԿԸՐ
ԷՕՄԻՒՐ ՎԷ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

1858ՏԷ ՎԻԷՆՆԱՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ ՏԻՐ

1887 ԴԵԿՏ․ 31ՏԷ ԹԷԼԷՄԻՆԱԹ ԱԳՉԷՍԻ
86,699,959·12 ֆրանգ

Սիկուրթա խուլմըշ մէպալիղին եէքիւնի
408,448,921·35 ֆրանգ․

Վէֆաթ վուգուլը շարթըյլա սիկուրթայա գայտ օլունանլարըն նէվի վէրտիքլէրի իւճրէթին (բրիմին) 100տէ 25ինէ գատար պալիղ օլուր։

Պէրհայաթ գալմագ շարթըյլա սիկուրթայա գայտ օլընանլարըն կուրթա իթտիքլէրի մըգտարը սէրմայէլէրին 100տէ 41 1|2ընա գատա

ԱՆԿԸՐ գումպանեասընըն իճրա իթտիկի պաշլըճա շէրաիթ պէր

Ա․ Վէֆաթ վուգուլը շարթըյլա սիկուրթա․ մէսէլա,

35 եաշընտա պիր քիմսէ՝ վէրէսէսինէ 10.000 ֆրանգլըգ պիր սէր էմին) իթմէք իչիւն սէնէվի 266 ֆրանգ իւճրէթ (բրիմ) թէէտիյէ իտէր իթմէզ մէզքիւր սէրմայէ անիտէ վէրէսէսինէ թէէտիյէ օլունա հայաթընտա տա թէմէթթիւաթընա հիսսէմէնտ օլմագա հագգը օլ

Բ․ Պէրհայաթ գալմագ շարթըյլա սիկուրթա․ (Թախսիսաթ; մէ

Պիր չօճուգ պիր եաշընտա իքէն, սէնէվի 298·30 ֆրանգ իւճրէ թյա գօնուլտըգտա, 20 սէնէ սօնըրա 10,000 ֆրանգլըգ պ իսթիհգագ իթտիքտէն մաատա, գումպանեանըն թէմէթթիւաթընը հիսսէմէնտ օլաճագ տըր։

Ջօճուգլարա թախսիսաթ (տօթասիօն) իչիւն սիկուրթայա գայտ թիւաթ հիսսէսի՝ սօն իւչ սէնէտէ 100տէ 37, վէ 34 12 վէ 41 1|2 սիկուրթայա գայտ օլընանլար՝ սիկուրթա իթտիքլէրի պէհէր 1000 ֆ զիտէ 415 ֆրանգլըգ պիր քեար (տիվիտանտ) ախզ իթմիշլէր տիր։

Գարշըլըգ սիկուրթա իչիւն ճիւզի պիր իւճրէթ (բրիմ) տախի վ վէֆաթ շարթըյլա թէէտիյէ օլընան իւճրէթլէր տախի թէէմին օլըն

Թաֆսիլաթը միւքէմմէլէ ախզ իթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէ ու ՆԷԼ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլունմալը տըր․

Իտարէխանէսի Թընէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազասընըն 2նճի

Գումպանեանըն պանքէրի Մ․ Ս․ ԱՏԼԷՐ․

ԼԱ ԺՈՒՎԱՆԹԻՆ

ՏԱԻՄԻ ԿԻՒԶԷԼԼԻՔ
ՍԱՉ ՎԷ ՍԱԳԱԼ ՊՕՅԱՄԱՏ

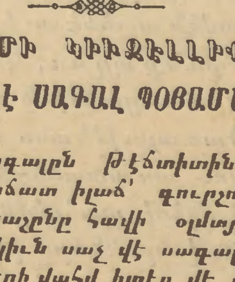

Սաչ վէ սագալըն թէճտիտինէ մախսուս օլան իշպու նէվիճատ իլաճ՝ գուրշուն թուզ վէ ճէհէննէմ թաշընը հավի օլմայըպ, հէր գուլլանըլտըղը կիւն սաչ վէ սագալըն կէնճլիք րէնկինի վէրիր, պաշտաքի թէլլէրի մահվ իտէր վէ սաչըն տ նի օլուր։

Գուլլանըլտըգտա՝ տիկէր քեաֆֆէի սաչ իլաճը վէ եա թիւն օլտուղը անլաշըլըր, զիրա պօյա վէ եա սաիր սաչ ի րիա սըհհէթէ իյիլասը մազարրաթ իտէրլէր։

«Ժուվանթին» նամընտա օլուպ ճէհէննէմ թաշը էս խուլէն տիկէր քեաֆֆէի պօյալարտան աթէբմէլը։

Լա Ժուվանթին՝ Ֆրանսանըն Իպէր Էյա Էթինտէ Պօբէ քիմեակիր վէ ֆէննը նէպաթաթ մուալլիմի Լ․ Ժ․ Մօն թէրթիպ օլունմըշ տըր։

Ումում Թիւրքիա իչիւն աճէնթէ վէ տէբօզիթօճը՝

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 156 նումէրօլը Ինկիլթէրա էճզախանէսինտէ Ն․ Ֆ․ Գանծ

ԱՆՕՆԻՄ ՊՈՒԶ ՇԻՐՔԷԹԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷՍԻ
ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՍԹԷՆԻԱՏԱ

ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕԶԻԹՕԼԱՐԸ

Մօմխանէտէ Ֆրանսըզ չարշըսընտա․
Սթամպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ․

ՏԷԲՕԶԻԹՕԼԱՐԸ

Պէյօղլունտա Լինտարտի սօգաղընտա, Պալըք բազարընտա, Բանկալթիտէ․
Գալաթատա Միլլէթ խանընտա․
Սթամպօլտա Պաղչէ գափուսընտա, Սուլթան Պայազիտտէ, Ֆէնէրտէ վէ Ագսարայտա․
Պէյլէրպէյի, Արնաւուտքէօյ, Գատըքէօյտէ, Մօտատա վէ Իւսքիւտարտա․
Պէյիւքտէրէտէ, Թարապիատա, Բիւյիւքտէրէ, Րումէլի Հիսարտա, Արնավուտ քէօյտէ վէ Թէգմիլ ճիվարլարտա․

Էթ վէ սաիրէյի մուհաֆազայա մախսուս ՊՈՒԶԼԸԳ․

Թաամ սուֆրալարընը թէզյին իթմէք վէ սալօնլարը սէրինլէթմէք իչին ՊՈՒԶՏԱՆ ԷՀՐԱՄ [բրամ]․

Տահա միւքէմմէլ մալումաթ ալմագ իչիւն շիրքէթին Գալաթատա Մօմխանէտէ Ֆրանսըզ չարշըսընտա 146 նումէրօտա քաին մէրքէզ իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ օլունա,

Քիմեակէր Պօնկօվսքի պէյին րաբօրթօսընտան խուլասա․

1․—Սթէնիատա իմալ օլընան պուզ՝ զավարը սըհհիյէյէ մուզթաղգ օլտըղընտան, քէմալը էմնիյէթլէ սարֆ օլունապիլիր․

2․—Պիլաքիս Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա Թօբլանան Թաղի գար վէ պուզ՝ Նաբագ օլուպ՝ պիր չօգ տա «միքրօպ»լարը հավի օլտուգլարընտան սըհհէթէ մուզիրր տիրլէր․